

Informe IST 2/2009 de l'Àrea de Continguts sobre la presència de la immigració en la informació. Gener-març de 2009.

■ ***Valoració del Consell de l'Audiovisual de Catalunya (aprovada en sessió de 10 de desembre 2009)***

■ ***Anàlisi qualitativa***

Consell
de l'Audiovisual
de Catalunya

■ *Valoració del Consell de l'Audiovisual de Catalunya*

El procés recent d'incorporació de població estrangera a Catalunya ha estat ràpid i intens. Efectivament, en pocs anys, el nombre de persones immigrades estrangeres s'ha incrementat notablement (97.783 persones l'any 1996, un 2% del total de la població; 1.103.790 l'any 2008, un 15%), i bona part d'aquesta població s'està arrelant al país, com ho mostra el fet que, actualment, un de cada tres naixements són de progenitors estrangers. La societat catalana és avui més diversa que fa uns anys, i ho seguirà essent. Els mitjans de comunicació reflecteixen de forma insuficient aquesta realitat, la qual és un element important per a la integració i la cohesió social.

L'informe analitza els teleinformatius emesos per TV3, el 3/24, TVE a Catalunya, 8tv, Barcelona TV i Canal Català Barcelona, entre l'1 de gener i el 30 de març del 2009. Cal destacar que la mostra es basa en un volum considerable de dades (gairebé 12.000 inserts que corresponen a més de 462 hores d'emissió), que no tan sols recullen les aparicions en les notícies, sinó també el temps de paraula.

Des del punt de vista metodològic, cal advertir: a) que el temps que integra la mostra de cada prestador és divers, ja que va des de les 195 hores visionades de TV3 fins a les 36 hores de Canal Català Barcelona; b) que no han estat desglossades les notícies del bloc esportiu, i c) que qui apareix a la informació ha estat considerat persona immigrada (és a dir, persona que es trasllada a viure a un altre país, diferent del seu país de residència habitual, per residir-hi, com a mínim, per un període d'un any), quan en el teleinformatiu se li atorgava aquesta consideració, quan se n'ha pogut documentar l'origen i quan el contingut de la informació ho indicava inequívocament.

De les dades de l'informe, se n'extreu el següent:

- 1) Presència escassa de les persones immigrades en els informatius. Tenen un 2,8% del temps de paraula, per sota de la seva presència real en la societat catalana, que se situa en un 15%. Les dones immigrades obtenen menys de la meitat del temps de paraula que els homes immigrants (un 30,7% i un 69,3%, respectivament), però, en canvi, la seva presència relativa respecte al conjunt de persones immigrades (un 30,7%) és superior a la que tenen les dones no immigrades (un 24,3%) respecte al seu univers. Cal afegir, a més, que les intervencions de les persones immigrades presenten més dispersió (1,8 inserts per persona) que les de les persones no immigrades (2,9 inserts per persona).
- 2) Els ítems informatius i el grau de visibilitat de determinats col·lectius condicionen el pes de la procedència geogràfica que apareix en les informacions. Així, per exemple, l'agressió de caire racista en un partit de futbol o les detencions al barri del Raval, entre altres notícies, fan que el temps de paraula de les persones procedents de l'Amèrica Llatina (un 37,0%) i, sobretot, les de l'Àsia (excepte la Xina) (un 27,5%) estigui per sobre de la seva presència en el conjunt de la població estrangera (un 35,1% i un 5,6%, respectivament). En canvi, les persones procedents del Magrib i del nord de l'Àfrica, que constitueixen una part important de la població estrangera a Catalunya (un 20%), tenen una escassa visibilitat informativa (un 8,6% del temps de paraula).
- 3) Àmbits temàtics diferenciats respecte a la població no immigrada. El temps de paraula de les persones immigrades es concentra, en primer lloc, en la categoria *Societat* (un 25,6%); en canvi, les persones no immigrades tenen la màxima presència en les notícies de *Crònica*

política (un 24,2%). És una expressió de l'accés diferencial a la dinàmica política i institucional, on la població immigrada pràcticament no hi té presència, ni els mitjans en recullen l'opinió. És significatiu, per exemple, que en dues de les principals notícies del trimestre analitzat que versen sobre política interna (les eleccions autonòmiques al País Basc i Galícia, i el finançament autonòmic) no hi hagi cap intervenció de persones immigrades. En les notícies sobre el conflicte entre Israel i Palestina, en canvi, les persones immigrades tenen el 20,6% del temps de paraula total. De fet, els únics ítems en què el temps de paraula de les persones estrangeres supera el de les que no ho són corresponen a *Societat* (un 25,6% vs. un 15,9%), *Conflictes socials* (9,3% vs. 5,4%) i *Crònica internacional* (7,6% vs. 1,4%).

- 4) Poca diversitat de rols i de poc prestigi. El 80% del temps de paraula de les persones immigrades es concentra en tres agrupacions d'actors: les categories *Altres* (49,1%), *Món associatiu* (16,5%) i *Actors econòmics* (14%). És una distribució que contrasta fortament amb la de les persones no immigrades, que concentren el màxim temps de paraula en agrupacions com ara *Actors polítics* (46%) i només un 12,7% correspon a la categoria *Altres*. Les persones immigrades es vinculen, doncs, majoritàriament a una categoria residual, que recull els actors ocasionals o testimonials de les notícies i, per tant, amb presència secundària o poc rellevant. En el discurs informatiu, a més, moltes persones immigrades apareixen desenvolupant un *rol personal* (31,4%), cosa que s'accentua especialment en el cas de les dones (40,1% del temps de paraula davant del 27,5% dels homes).
- 5) Més presència com a problema o com a víctimes. Efectivament, si ens referim a les notícies que tracten específicament temes relacionats amb la immigració, pràcticament la meitat (un 49,7% del temps de notícia) són de l'àmbit policial-judicial i, dins d'aquest àmbit, les quatre

categories amb més temps de notícia són: *agressions racistes* (17,2%), *terrorisme internacional a l'Estat espanyol* (15,1%), *activitat delictiva contra immigrants* (8,5%) i *activitat delictiva exercida per persones immigrades* (8,4%). Cal assenyalar que aquesta classe de notícies encara apareixen en major proporció (un 63,6%) en els blocs de titulars i/o resum. I és remarcable que sigui justament en aquest mateix àmbit, el policial-judicial, on es tendeixi a fer molt més explícita l'àrea de procedència de les persones immigrades (en altres tipus d'informacions es fan mencions de tipus més genèric, sense distingir-ne l'origen). Tot plegat dóna com a resultat un sobredimensionament dels vessants conflictius de la immigració, una certa espectacularització de les notícies i un etiquetatge de les persones pel seu lloc d'origen.

- 6) Subjectes de la notícia més que protagonistes. És significatiu que els actors que intervenen majoritàriament en notícies relacionades amb la immigració siguin persones no immigrades (69,3%), de manera que les persones immigrades són més subjectes de les informacions que protagonistes. Les notícies relacionades amb el traspàs de les autoritzacions de treball a la Generalitat de Catalunya, la celebració del Dia Internacional contra el Racisme i la Xenofòbia organitzada per SOS Racisme, les detencions a Espanya relacionades amb el terrorisme internacional, o el judici al jove que va agredir una noia de 16 anys als Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya, per exemple, no compten pràcticament amb cap intervenció de persones immigrades.
- 7) Desequilibris reproduïts. Els dèficits que mostren les dades de l'informe respecte a la presència de la immigració en els informatius es relacionen amb l'existència de desequilibris en la societat, amb la posició desfavorable de moltes persones immigrades i amb la manca

de poder i de prestigi de moltes de les seves activitats que els mitjans reflecteixen. Les limitacions per accedir a la participació política, per exemple, es reflecteixen en les notícies.

- 8) Cal subratllar que les informacions relacionades amb la immigració han evolucionat cap a una visió més complexa del fenomen migratori si ho comparem amb les dades disponibles de l'any 2005, tot i algunes prevencions metodològiques respecte d'aquesta qüestió.¹ Les persones immigrades apareixen tant com a víctimes de fets delictius (25,7%), com com a autores (23,5%), amb unes proporcions equivalents a les de la població autòctona. Si es comparen aquestes proporcions amb les de l'any 2005, es comprova la diferència existent, ja que el temps de notícia dedicat a les persones autores de fets delictius (18,7%) distava molt del de les notícies en què les persones immigrades apareixien com a víctimes (3,1%). A més, s'ha reduït (en 13 punts) la proporció de notícies sobre les arribades de les persones immigrades; hi ha hagut més atenció informativa respecte d'activitats legislatives (5%) o respecte d'iniciatives públiques per a la integració (4%) i han aparegut nous temes, com ara el reagrupament familiar (1,9%) o el dret de vot (1,9%).
- 9) Però l'informe mostra també que els mitjans de comunicació reflecteixen de forma insuficient les aportacions de les persones immigrades, tant per l'escassa visibilitat que tenen en els informatius com pel seu predomini en notícies amb connotacions negatives. Les persones immigrades estan representades com a "altres" en unes notícies que són per a "nosaltres". No s'ha aconseguit, doncs, una representació normalitzada de les persones immigrades com a part

¹ La prevenció metodològica rau en què l'informe actual només és d'un trimestre i, en canvi, les dades del 2005 abasten més d'un any i, per tant, inclouen els mesos d'estiu, en què hi ha més informació sobre l'arribada d'immigrants. D'altra banda, els fets que marquen els ítems sobre agressions racistes poden contribuir a desviar els resultats.

integrant de la societat catalana (des del vessant econòmic, social, polític i cultural).

En aquest context, el Consell vol recordar la vigència de les *Recomanacions sobre el tractament informatiu de la immigració*, d'abril de 2002, adreçades a fomentar l'autoregulació, i del manual *Eines per a la diversitat*, editat per la Mesa per a la Diversitat en l'Audiovisual, adreçat als professionals de la comunicació audiovisual.

Pel que fa a les recomanacions de referència, convé recordar que les autoritats han d'adoptar com a prioritari l'objectiu de proporcionar informacions precises, detallades i provades als mitjans de comunicació, i que aquestes informacions han d'evitar l'espectacularització o la dramatització innecessària de les situacions, han de procurar no incitar a la simplificació, a la presumpció condemnatòria o a l'activació de prejudicis de naturalesa xenòfoba o discriminatòria.

Quant als mitjans de comunicació, aquestes recomanacions insisteixen en la necessitat d'evitar els desplegaments desproporcionats i en el fet que l'espectacularització artificial d'esdeveniments acostuma a fomentar les visions tòpiques i simplificadores. De manera complementària, convé sovint prescindir també d'aquells elements anecdòtics, rutinaris o superflus que no incorporen informació significativa i, en canvi, cal reforçar la reflexió experta que faciliti la comprensió de les raons profundes d'allò que s'esdevé.

D'altra banda, i en relació directa amb una de les conclusions de l'informe, les recomanacions aconsellen que, en el tractament informatiu de la immigració, és imprescindible comptar amb les persones immigrades com a font informativa per tal de completar el recurs a altres fonts habituals lligades generalment a l'àmbit policial o judicial. El principi de la contrastació, la relativització i la diversificació de les fonts inclou també les fonts oficials.

Finalment, el Consell convida els mitjans audiovisuals i els professionals que hi treballen a extremar la cura en el compliment dels codis deontològics i les recomanacions sobre la immigració davant dels riscos de l'espectacularització de la informació i el culte de l'emoció que sovint colonitzen transversalment tots els formats. La millora de la qualitat de la informació en el tractament del fet migratori facilita la reflexió de la ciutadania i contribueix a desfer estereotips.

Aquesta reflexió té un relleu especial en els moments de crisi socioeconòmica com l'actual, quan es reactiven les pors i els tics atàvics, que poden accentuar els estereotips, les amalgames i les derives xenòfobes.

La tasca del Consell en la promoció dels pluralismes, que es concreta ara en l'elaboració d'aquest informe trimestral sobre la presència de la immigració en la informació, no és una tasca *per se*, sinó un instrument per fomentar, des del camp de la comunicació audiovisual, la cohesió social, la integració, la coneixença de l'altre, el diàleg i el respecte mutu. La Mesa per a la Diversitat en l'Audiovisual treballa en aquesta mateixa direcció.

Consell
de l'Audiovisual
de Catalunya

■ ***Anàlisi qualitativa***

Introducció

Aquest informe analitza la presència de la immigració en la informació oferta pels teleinformatius de TV3, el 3/24, TVE a Catalunya, 8tv, Barcelona TV i Canal Català Barcelona durant el trimestre gener-març de 2009. Els prestadors analitzats deriven de la planificació anual dels informes de pluralisme del Consell. Aquesta mostra representa més de 462 hores i gairebé 12.000 inserts analitzats.

Concretament, aquest informe intenta donar resposta a les qüestions de d'investigació següents:

- Quina és la presència de les persones immigrades en el conjunt de la informació transmesa pels teleinformatius expressada en temps de paraula?
- De quines àrees geogràfiques procedeixen, majoritàriament, les persones immigrades que intervenen en els teleinformatius?
- En quines informacions i/o àmbits temàtics intervenen, preferentment, les persones immigrades?
- A quines agrupacions pertanyen, preferentment, les persones immigrades i quins en són els rols principals?
- Quina és la presència de les informacions relacionades amb la immigració en els teleinformatius expressada en temps de notícia?
- Quins actors intervenen en les informacions relacionades amb la immigració?

La metodologia d'anàlisi emprada en aquest informe utilitza els instruments bàsics dels informes de pluralisme polític i n'introdueix algun d'específic, com ara la classificació dels ítems informatius relacionats amb la immigració en

àmbits temàtics i descriptors subtemàtics o la classificació dels actors per àrea geogràfica de procedència i també en funció del rol social desenvolupat. D'aquesta manera, es vol abordar amb més profunditat la temàtica específica d'aquest informe sectorial.

Previsions metodològiques

Cal, però, establir tres previsions metodològiques principals:

1. **En relació amb el volum de la mostra.** El temps que compon la mostra de cada prestador és divers, i va des de les més de 195 hores visionades a TV3 fins a les gairebé 37 hores de Canal Català Barcelona. D'altra banda, el volum de temps de paraula de les persones immigrades (1 hora i 25 minuts) difereix molt del de les persones no immigrades (més de 49 hores). L'expressió de les dades en magnituds relatives pot pal·liar aquest fet, però no el resol completament.
2. **En relació amb el tractament del bloc esportiu.** El bloc esportiu dels teleinformatius es tracta com un conjunt, sense desglossar-ne les notícies, i només s'hi comptabilitza el temps de paraula dels actors polítics. D'aquesta manera, les intervencions d'esportistes incloses en els blocs esportius, tant les d'espanyols com les d'estrangers establerts a l'Estat espanyol, no han estat comptabilitzades a l'efecte d'aquest informe.
3. **En relació amb la catalogació de les persones immigrades.** La consideració d'un actor com a persona immigrada (*la persona que es trasllada a viure a un altre país, diferent del seu país de residència habitual, per residir-hi com a mínim per un període d'un any*), s'ha aplicat de forma restrictiva per tal d'evitar possibles distorsions en la mostra. Així, els actors únicament han estat catalogats com a persones immigrades quan:
 - El mateix teleinformatiu els donava aquesta consideració, mitjançant la veu en off i/o el grafisme de la notícia.
 - L'origen de la persona en qüestió ha pogut ser documentat.

- El contingut de la informació indicava, inequívocament, que es tractava d'una persona immigrada.

Context informatiu del trimestre

L'actualitat informativa del trimestre, pel que fa al conjunt de les televisions analitzades, s'ha centrat, sobretot, en la situació de crisi econòmica i financera que es viu tant en l'àmbit espanyol com internacional i en les seves conseqüències en l'àmbit laboral (més de 38 hores d'informació).

A continuació, els ítems més destacats del trimestre analitzat són el conflicte entre Israel i Palestina (gairebé 10 hores), el temporal de vent que va afectar Catalunya durant els dies 23 i 24 (més de 7 hores), les eleccions autonòmiques a Galícia i al País Basc (entorn de 7 hores) i la negociació d'un nou model de finançament autonòmic per a Catalunya (més de 5 hores).

Partint d'aquest marc informatiu general, durant el trimestre gener-març del 2009 s'han produït també alguns **fets concrets relacionats amb la immigració** amb un pes informatiu rellevant.

En primer lloc, les agressions de caire racista comeses durant la disputa d'un partit de futbol de la Tercera Territorial Catalana a Barcelona entre els equips Bada Bing de Badalona i Rosario Central de Catalunya, format majoritàriament per jugadors d'origen sud-americà (entorn de 56 minuts).

En segon lloc, la detenció de 13 persones (11 de nacionalitat pakistanesa, 1 de nacionalitat índia i 1 de nacionalitat nigeriana) al barri del Raval de Barcelona i a València per presumpta falsificació documental (gairebé 33 minuts).

Finalment, la celebració del judici contra el jove que va agredir una noia menor d'edat de procedència equatoriana als Ferrocarrils de la Generalitat l'octubre del 2007 (més de 30 minuts).

En el decurs del trimestre analitzat, l'atenció informativa sobre fets relacionats amb la immigració ha superat els 20 minuts de temps de notícia en quatre ocasions: el 20 de gener, i el 3, 6 i 19 de febrer.

El dia **20 de gener**, els ítems informatius relacionats amb la immigració van acumular 24 minuts i 11 segons, fonamentalment a causa de la detenció per part de la Guàrdia Civil de 6 persones de nacionalitat pakistanesa a l'Àrea Metropolitana de Barcelona presumptament relacionades amb el terrorisme islamista (18 minuts de temps de notícia). Val a dir que, tres dies més tard, el 23 de gener, aquestes sis persones van ser alliberades per manca d'una imputació concreta en els delictes investigats i que les informacions sobre aquest alliberament van sumar 2 minuts i 54 segons.

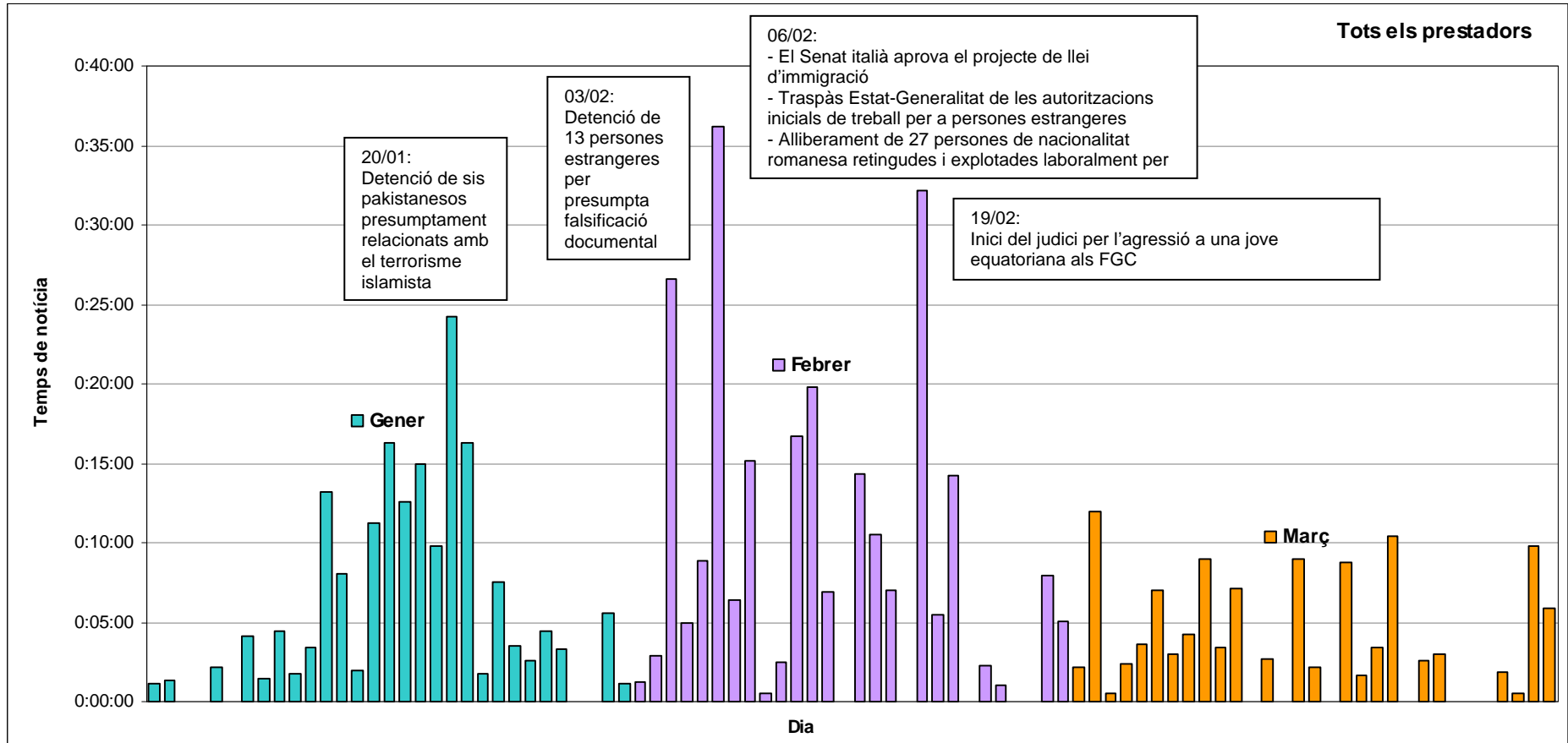
El dia **3 de febrer**, una altra operació policial, anomenada "Fish", culminava amb la detenció de 13 persones estrangeres (11 al barri del Raval de Barcelona i 2 més a València) per un presumpte delicte de falsificació documental. Aquests fets van ser determinants perquè aquell dia els ítems informatius relacionats amb la immigració assolissin 26 minuts i 36 segons de temps de notícia.

Poc després, el dia **6 de febrer** es va assolir el pic més alt pel que fa a temps de notícia relacionat amb la immigració (36 minuts i 12 segons) per la concurrència de nombroses informacions, entre les quals destaquen l'aprovació per part del Senat italià d'un projecte de llei d'immigració que obliga els metges a denunciar els estrangers que no tinguin els papers en regla quan acudeixin a una consulta mèdica (més de 7 minuts); el traspàs Estat-Generalitat de les autoritzacions inicials de treball per a persones estrangeres (gairebé 7 minuts) i l'alliberament de 27 persones de nacionalitat romana retinudes i explotades laboralment per un grup de compatriotes a València i a Barcelona (4 minuts i 45 segons).

Finalment, el **19 de febrer** els teletinformatius van dedicar més de 32 minuts als ítems relacionats amb la immigració, entre els quals destaquen els més de 20 minuts que van acaparar les informacions que feien referència a l'inici del judici per l'agressió racista a una jove equatoriana als Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya l'any 2007.

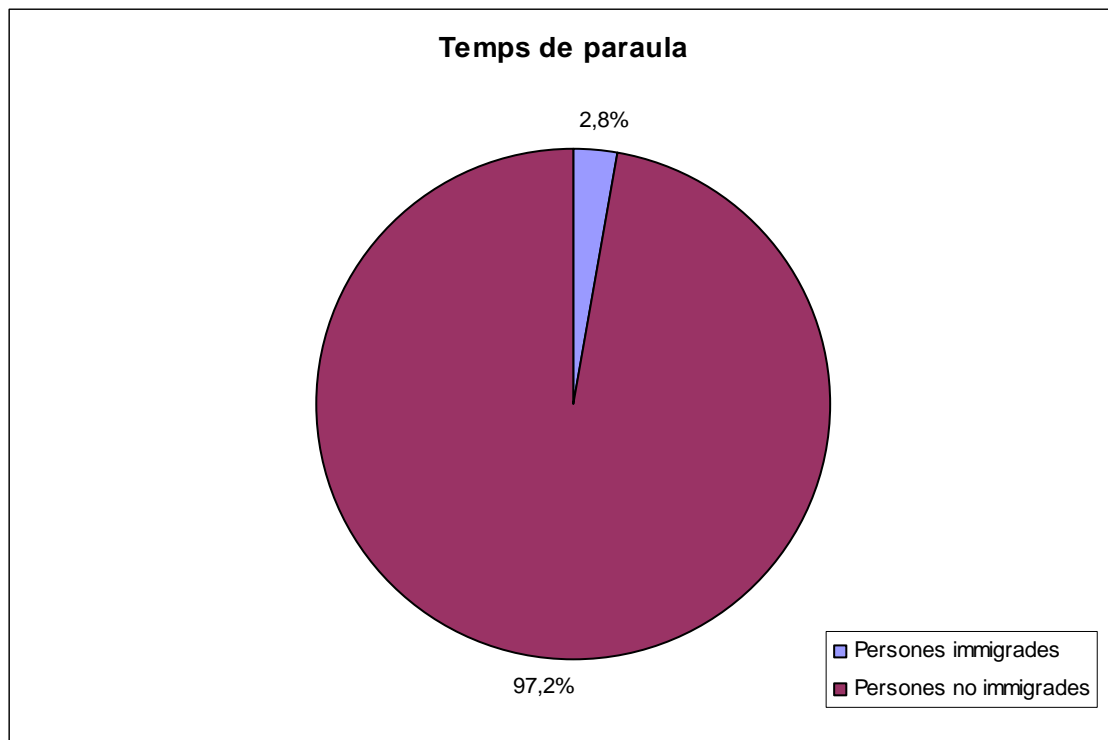
Figura I. Tots els prestadors. Temps de notícia dels ítems informatius relacionats amb la immigració dia a dia

Quina presència global obtenen les persones immigrades en els teleinformatius?

El temps de paraula de les **persones immigrades (1 hora, 25 minuts i 21 segons) representa el 2,8% del temps de paraula total** (de persones immigrades i no immigrades), xifra inferior a la seva presència real en la societat catalana (15%). Si s'extreuen les dades corresponents als actors polítics (persones no immigrades en el 99,9% dels casos), la presència de les persones immigrades s'incrementa fins al 5,3%, dada que es continua situant per sota de la xifra real.

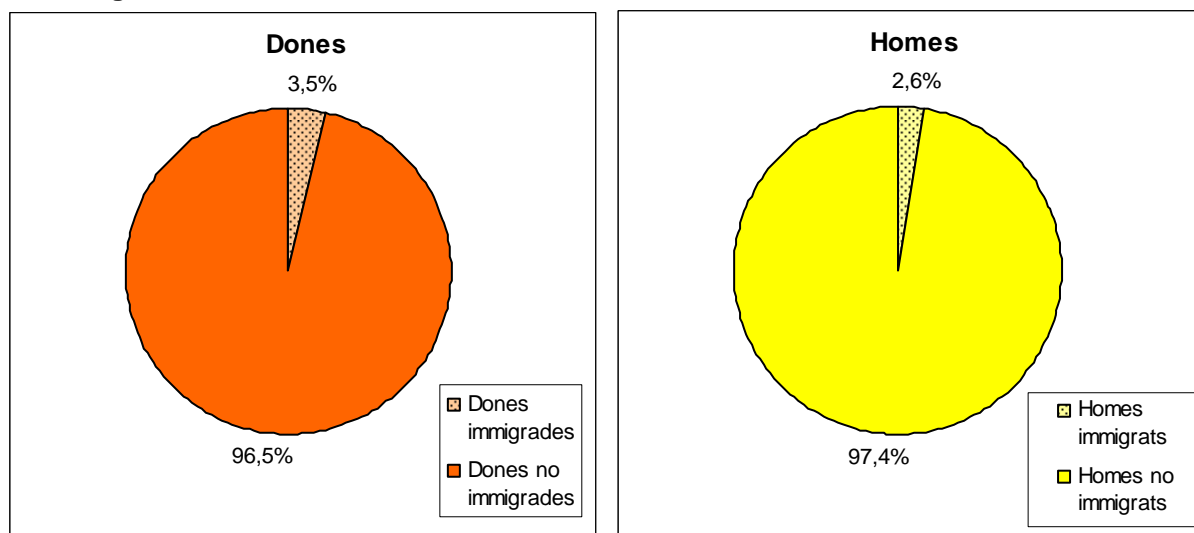
Figura II. Tots els prestadors de serveis. Temps de paraula de les persones immigrades

En funció de la **variable sexe**, el percentatge de temps de paraula de les dones immigrades sobre el total del temps de paraula de totes les dones se situa en el 3,5% (0,7 punts percentuals per sobre de la dada conjunta de dones i homes). En canvi, la proporció de temps de paraula dels homes immigrants és del 2,6% del total de temps de paraula de tots els homes (0,2 punts percentuals per sota de la dada conjunta).

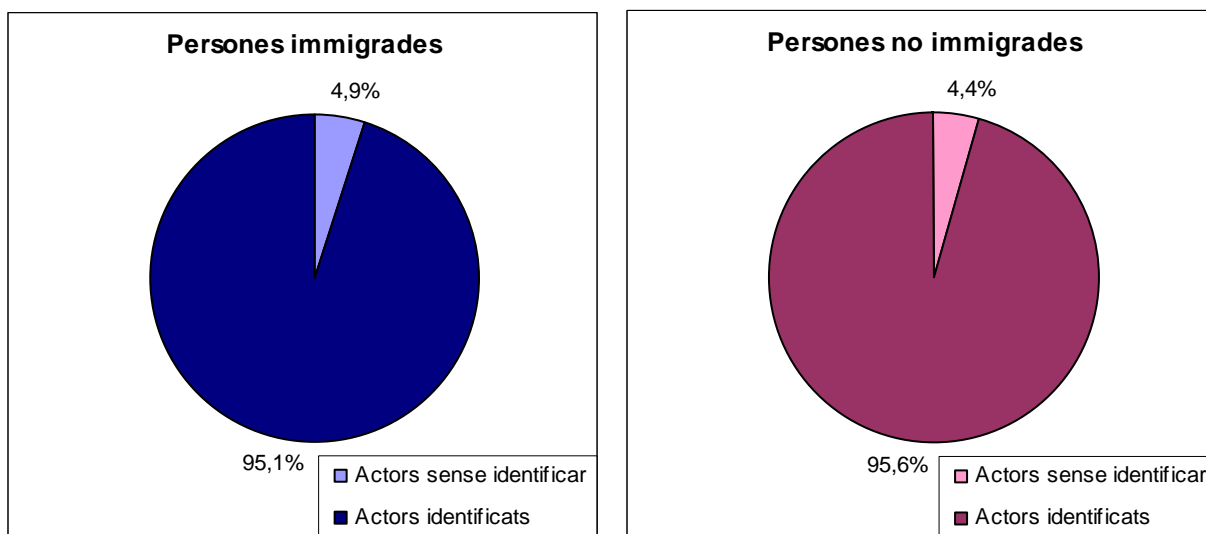
Així doncs, tot i que les dones immigrades obtenen menys de la meitat del temps de paraula que els homes immigrants, la seva presència relativa en termes de temps de paraula sobre el total de persones immigrades (30,7%) és major que en el cas de les dones no immigrades (24,3% sobre el temps de paraula d'homes i dones no immigrants).

Figura III. Tots els prestadors de serveis. Proporció de temps de paraula de les persones immigrades en funció de la variable sexe

La majoria de les persones immigrades amb temps de paraula apareixen identificades en els teleinformatius. No s'ha constatat cap desequilibri significatiu entre la proporció de temps de paraula de les persones immigrades que apareixen sense ésser identificades amb nom i/o cognom (4,9%) i el corresponent a persones no immigrades que intervenen en les mateixes condicions (4,4%)

Figura IV. Tots els prestadors de serveis. Proporció de temps de paraula dels actors sense identificar

Les intervencions de persones immigrades presenten un grau de concentració més petit (1,8 inserts per persona) que el de les persones no immigrades (2,9 inserts per persona). Aquest resultat s'explica a partir de l'escassa presència que, com es veurà, obtenen les persones immigrades dins de l'àmbit polític, on determinats actors concentren bona part de les intervencions. Dins del col·lectiu de persones immigrades, a cada dona li corresponen, de mitjana, 1,6 inserts, una xifra sensiblement inferior a la registrada pels homes (1,9 inserts per home). Aquest resultat no és característic del col·lectiu immigrant, sinó que es reproduïx de forma semblant entre les persones no immigrades.

Quadre I. Tots els prestadors de serveis. Nombre d'inserts per persona identificada en funció de la variable sexe

	Dones identificades			Homes identificats			Total persones identificades		
	Nombre de dones	Nombre d'inserts	Inserts per dona	Nombre d'homes	Nombre d'inserts	Inserts per home	Nombre de persones	Nombre d'inserts	Inserts per persona
Persones immigrades	80	131	1,6	119	227	1,9	199	358	1,8
Persones no immigrades	1110	2692	2,4	2675	8142	3,0	3785	10834	2,9

Per prestadors de serveis, la proporció de temps de paraula de les persones immigrades en el conjunt de les informacions se situa entre l'1,9% del 3/24 i el 3,5% de Barcelona TV.

Quadre II. Proporció de temps de paraula de les persones immigrades per prestador de serveis

Prestadors de serveis	Persones immigrades		Persones no immigrades	
	Temps de paraula	% sobre el total	Temps de paraula	% sobre el total
TV3	0:29:16	2,7	17:44:59	97,3
3/24	0:05:39	1,9	4:50:38	98,1
TVE a Catalunya	0:11:01	3,0	5:58:23	97,0
8tv	0:04:48	2,3	3:21:25	97,7
Barcelona TV	0:27:43	3,5	12:52:48	96,5
Canal Català Barcelona	0:06:54	2,5	4:26:58	97,5
Tots els prestadors	1:25:21	2,8	49:15:11	97,2

De quines àrees geogràfiques procedeixen, majoritàriament, les persones immigrades que intervenen en els teletinformatius?

Les àrees geogràfiques de **procedència de les persones immigrades que acumulen més temps de paraula en els teletinformatius són l'Amèrica Llatina (37%) i l'Àsia (excepte la Xina) (27,5%).**¹ Així, aquestes dues àrees geogràfiques aglutinen més del 60% del temps de paraula total de les persones immigrades.²

Respecte de les dades de població real (vegeu el quadre 6), el temps de paraula de les persones procedents d'aquestes dues àrees geogràfiques serien superiors, en percentatge, a la seva presència en el conjunt de la població immigrada (Amèrica Llatina, 35,1%; Àsia (excepte la Xina), 5,6%). Aquesta diferència està relacionada amb l'existència d'alguns fets d'actualitat molt concrets.

Així, les persones immigrades procedents de l'Amèrica Llatina intervenen, sobretot, en els ítems informatius següents: l'agressió de caire racista durant la disputa d'un partit de futbol de la Tercera Territorial Catalana a Barcelona, el judici contra el jove que va agredir una noia equatoriana als Ferrocarrils de la Generalitat i la reforma constitucional a Veneçuela.

Quant a les persones procedents de l'Àsia (excepte la Xina), les seves intervencions es produeixen, principalment, en els ítems informatius que fan referència al conflicte entre Israel i Palestina, la detenció de 13 persones (11 de les quals de nacionalitat pakistanesa) al barri del Raval de Barcelona i a València per presumpta falsificació documental i les detencions a Espanya relacionades amb el terrorisme internacional.

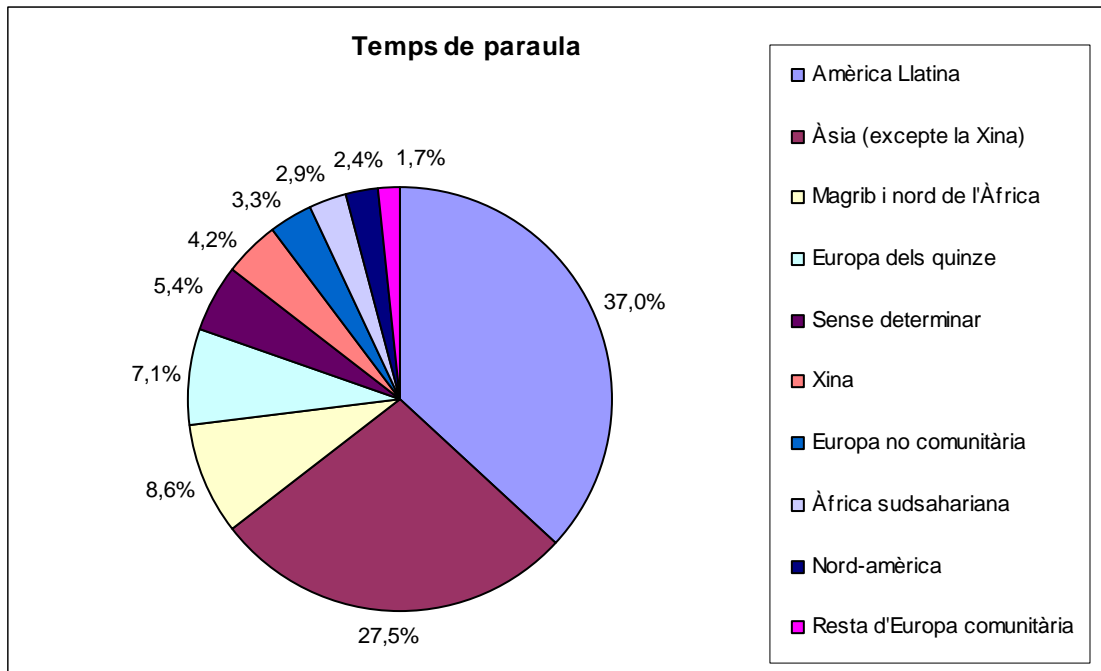
Destaca especialment el fet que la presència, expressada en temps de paraula, de persones procedents del Magrib i del nord de l'Àfrica (8,6% del temps de paraula) i de la Unió Europea (*Europa dels 15 i Resta de l'Europa comunitària*)

¹ Majoritàriament, membres de les comunitats israeliana, palestina i pakistanesa.

² En alguns casos (5,4% del temps de paraula) no ha estat possible determinar l'àrea geogràfica de procedència de les persones immigrades. En aquests casos, el temps de paraula s'ha classificat com *Sense determinar*.

(8,8% del temps de paraula) sigui notòriament inferior a la seva presència real a la societat (20% i 25,6%, respectivament).

Figura V. Tots els prestadors de serveis. Temps de paraula de les persones immigrades per àrea geogràfica de procedència

Quadre III. Tots els prestadors. Població estrangera a Catalunya i temps de paraula de les persones immigrades per grup de procedència

Àrea geogràfica de procedència	% sobre el total de població estrangera a Catalunya ³	% sobre temps de paraula de les persones immigrades
Amèrica Llatina	35,1	37,0
Magrib i nord de l'Àfrica	20,0	8,6
Europa dels quinze	14,6	7,1
Resta d'Europa comunitària	11,0	1,7
Àsia (excepte la Xina)	5,6	27,5
Àfrica subsahariana	5,2	2,9
Europa no comunitària	4,5	3,3
Xina	3,5	4,2
Nord-amèrica	0,5	2,4
Apàtrides	0,0	--
Oceania	0,0	0,0
Sense determinar	--	5,4
Total	100	100

³ Font: Elaboració pròpia, a partir de dades de l'Idescat (explotació estadística dels padrons)

A tots els prestadors de serveis analitzats, *Amèrica Llatina* i *Àsia (excepte la Xina)* són les àrees geogràfiques de procedència amb una major proporció de temps de paraula de les persones immigrades, especialment al 3/24 i a 8tv, on aquestes dues àrees acumulen entorn del 80% del temps de paraula total de les persones immigrades.

Cal destacar, no obstant això, que les persones immigrades procedents d'*Àsia (excepte la Xina)* obtenen una major proporció de temps de paraula que les persones procedents d'*Amèrica Llatina* a Barcelona TV. Aquest resultat s'explica, sobretot, per la inclusió en aquest prestador de dos petits reportatges sobre negocis regentats per persones originàries del Japó en els teleinformatius analitzats.

Pel que fa a la tercera àrea que acumula més temps de paraula, es pot establir una clara divisió entre prestadors: a TV3, el 3/24 i Canal Català Barcelona aquesta posició correspon a l'*Europa dels quinze*, mentre que a TVE a Catalunya, 8tv i Barcelona TV el tercer lloc l'ocupa el *Magrib i nord de l'Àfrica*.

Quadre IV. Temps de paraula de les persones immigrades per àrea geogràfica de procedència i prestador de serveis

Àrea geogràfica de procedència	Percentatge de temps de paraula de les persones immigrades						
	Tots els prestadors	TV3	3/24	TVE a Catalunya	8tv	Barcelona TV	Canal Català Barcelona
Amèrica Llatina	37,0	43,1	51,9	40,1	66,3	22,2	32,4
Àsia (excepte la Xina)	27,5	25,7	29,2	26,6	12,2	32,4	26,3
Magrib i nord de l'Àfrica	8,6	5,5	6,2	8,6	11,5	10,8	13,0
Europa dels quinze	7,1	6,7	8,0	2,9	10,1	5,2	20,0
Sense determinar	5,4	7,6	4,7	1,5		7,0	
Xina	4,2	0,3				10,7	8,2
Europa no comunitària	3,3	2,7		0,9		6,9	
Àfrica subsahariana	2,9	6,5		4,8			
Nord-amèrica	2,4	1,0		6,1		4,1	
Resta d'Europa comunitària	1,7	1,0		8,5		0,7	
<i>Total</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>

En quines informacions i/o àmbits temàtics intervenen, preferentment, les persones immigrades?

Les intervencions de les persones immigrades **es produeixen majoritàriament (61,5% del temps de paraula) en ítems informatius no relacionats amb la immigració**. Els ítems concrets que acumulen més temps de paraula de les persones immigrades són, d'una banda, l'ofensiva de l'exèrcit israelià sobre Gaza⁴ (17,4% del temps de paraula total) i, d'altra banda, les informacions relacionades amb la crisi econòmica i les seves repercussions en l'àmbit laboral⁵ (8% del temps de paraula total) (vegeu els quadres 10, 35, 50, 65, 80, 95 i 110).

Per prestadors de serveis, TVE a Catalunya i Canal Català Barcelona són els dos únics prestadors que presenten una concentració del temps de paraula de les persones immigrades en ítems informatius relacionats amb immigració superior al 50% (50,5 i 54,3%, respectivament). En el pol oposat, 8tv és el prestador que menys concentra el temps de paraula de les persones immigrades en aquest grup d'informacions (29,5%).

Quadre V. Temps de paraula de les persones immigrades per grup d'ítems informatius i prestador de serveis

Ítems informatius	Percentatge de temps de paraula de les persones immigrades						
	Tots els prestadors	TV3	3/24	TVE a Catalunya	8tv	Barcelona TV	Canal Català Barcelona
Relacionats amb la immigració	38,5	36,4	34,8	50,5	29,5	34,3	54,3
Altres ítems	61,5	63,6	65,2	49,5	70,5	65,7	45,7
<i>Total</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>

⁴ TER *Conflicte entre Israel i Palestina* (12,9% del temps de paraula) i TER *Polèmica per la presència de Joan Saura a la manifestació contra l'operació militar a Gaza* (4,5% del temps de paraula).

⁵ TER *Crisi econòmica* (3,5% del temps de paraula), TER *Expedients de regulació d'ocupació i tancament d'empreses arran de la crisi econòmica* (3,5% del temps de paraula) i TER *Dades sobre l'evolució de l'atur i mesures per reduir-lo* (1% del temps de paraula).

Pel que fa als **5 ítems més destacats de l'actualitat informativa del trimestre** gener-març del 2009⁶ en temps de notícia, les persones immigrades obtenen una proporció de temps de paraula inferior a la presència mitjana en tota la mostra (vegeu el quadre V). De fet, la presència de les persones immigrades és nul·la en dos dels ítems: les eleccions autonòmiques al País Basc i el finançament autonòmic. En el pol oposat, l'ítem informatiu que registra una major proporció de persones immigrades, d'entre els ítems destacats, és el conflicte entre Israel i Palestina (20,6%).

Quadre VI. Temps de paraula de les persones immigrades i no immigrades en els principals ítems informatius del trimestre gener-març 2009

Temps de notícia	Ítems informatius	Temps de paraula persones immigrades (%)	Temps de paraula persones no immigrades (%)
38:38:42	Crisi econòmica i financera mundial	1,5	98,5
10:33:19	Conflicte entre Israel i Palestina	20,6	79,4
7:06:52	Temporal de vent (24 i 25 de gener)	0,5	99,5
7:02:39	Eleccions autonòmiques al País Basc i Galícia	--	100
5:22:05	Finançament autonòmic	--	100
<i>Mitjana de temps de paraula en totes les informacions</i>		2,8	97,2

Quant als **5 ítems informatius relacionats amb la immigració** amb més temps de notícia, la presència de persones immigrades se situa en el 22,9% del temps de paraula total en el cas de l'agressió de caire racista durant la disputa d'un partit de futbol de la Tercera Territorial Catalana a Barcelona i s'incrementa fins al 70,3% pel que fa a la detenció de 13 persones immigrades al barri del Raval de Barcelona i a València per presumpta falsificació documental. Per contra, les persones immigrades no intervenen ni en el judici per l'agressió a una noia equatoriana en els Ferrocarrils de la Generalitat (on la major part de les intervencions corresponen a l'agressor, de nacionalitat espanyola), ni en les detencions a Espanya relacionades amb el terrorisme internacional (on pràcticament la totalitat del temps de paraula correspon al ministre de l'Interior), ni tampoc en les detencions a Catalunya relacionades amb la màfia italiana (on la majoria de les intervencions corresponen a agents dels cossos i forces de seguretat).

⁶ Vegeu l'apartat 2.1. de l'informe.

Quadre VII. Temps de paraula de les persones immigrades i no immigrades en els principals ítems informatius relacionats amb la immigració del trimestre gener-març 2009

Temps de notícia	Ítems informatius relacionats amb la immigració	Temps de paraula persones immigrades (%)	Temps de paraula persones no immigrades (%)
0:55:46	Agressió de caire racista durant la disputa d'un partit de futbol de la Tercera Territorial Catalana a Barcelona	22,9	77,1
0:32:44	La Policia Nacional deté 13 persones al barri del Raval de Barcelona i a València per presumpta falsificació documental	70,3	29,7
0:30:19	Judici contra el jove que va agredir una noia equatoriana als Ferrocarrils de la Generalitat	--	100
0:26:09	Detencions a Espanya relacionades amb el terrorisme internacional (TER)	--	100
0:16:46	Detencions a Catalunya relacionades amb la màfia italiana (TER)	--	100
<i>Mitjana de temps de paraula a totes les informacions</i>		<i>2,8</i>	<i>97,2</i>

Les persones immigrades i les no immigrades distribueixen de manera diferent el seu temps de paraula en relació amb l'àmbit temàtic de les notícies. Així, el temps de les persones immigrades se centra, en primer lloc, en la categoria *Societat* (25,6% del temps de paraula de les persones immigrades), mentre que, en el cas de les persones no immigrades, la categoria principal és *Crònica política* (24,2% del temps de paraula de les persones no immigrades).

L'estudi de la distribució del temps de paraula de les persones immigrades i de les no immigrades per descriptors temàtics mostra unes altres diferències. Les categories *Societat* i *Crònica política*, sumades a *Economia i negocis*, *Crònica internacional* i *Conflictes socials* són aquelles que presenten una distància percentual més gran entre el temps de paraula de les persones immigrades i el de les persones no immigrades. Les persones immigrades registren uns resultats percentualment més alts a *Societat*, *Crònica internacional* i *Conflictes socials*, mentre que les persones no immigrades són les que registren els resultats proporcionalment més elevats a *Crònica política* i *Economia i negocis* (vegeu el quadre VII).

Quadre VIII. Tots els prestadors. Temps de paraula de les persones immigrades i no immigrades per descriptor temàtic⁷

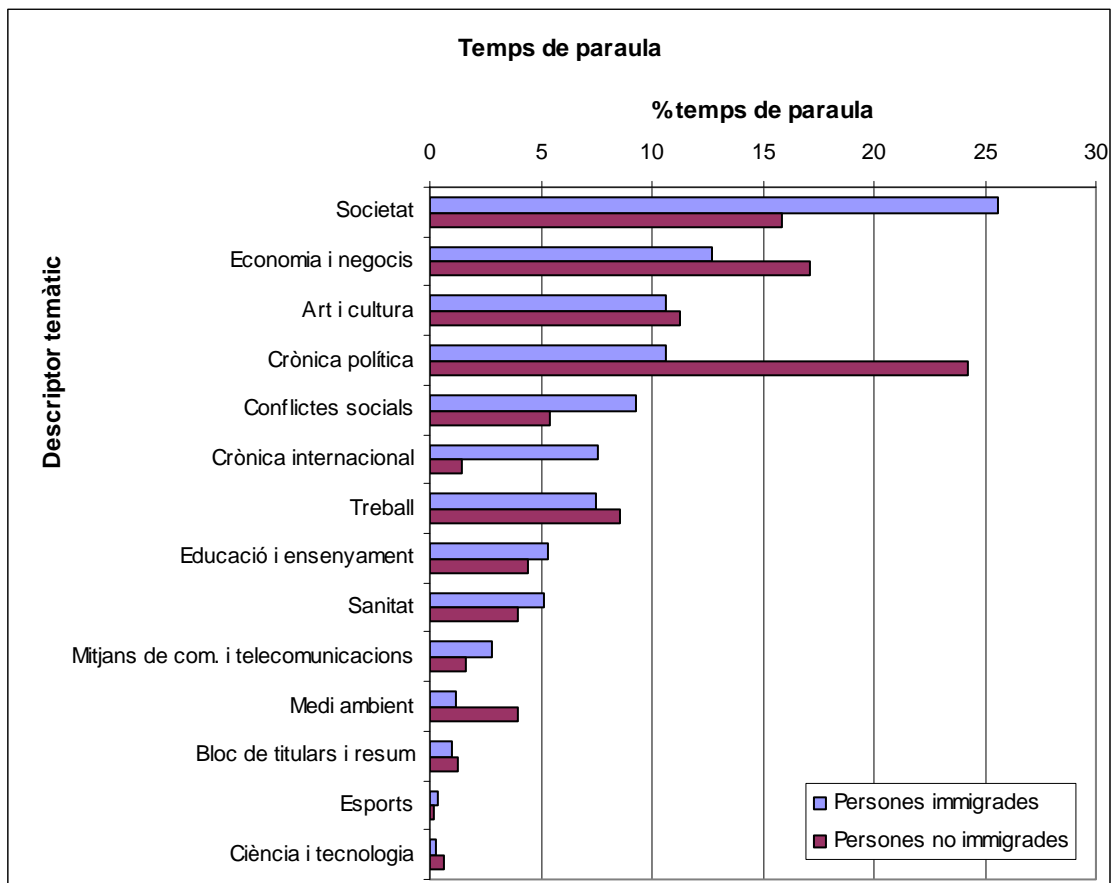
Temps de paraula persones immigrades (%)	Descriptor temàtic	Temps de paraula persones no immigrades (%)
25,6	Societat	15,9
12,7	Economia i negocis	17,1
10,6	Art i cultura	11,3
10,6	Crònica política	24,2
9,3	Conflictes socials	5,4
7,6	Crònica internacional	1,4
7,5	Treball	8,6
5,3	Educació i ensenyament	4,4
5,1	Sanitat	4,0
2,8	Mitjans de comunicació i telecomunicacions	1,6
1,2	Medi ambient	4,0
1,0	Bloc de titulars i resum ⁸	1,3
0,4	Esports ⁹	0,2
0,3	Ciència i tecnologia	0,6
100	<i>Total</i>	100

Figura VI. Tots els prestadors. Temps de paraula de les persones immigrades i no immigrades per descriptor temàtic

⁷ S'han ombrejat els cinc descriptors temàtics on la distància percentual entre els resultats de les persones immigrades i de les persones no immigrades és més gran.

⁸ Els blocs de titulars i/o resum no porten adscrit cap descriptor temàtic.

⁹ Recull el temps de paraula dels actors polítics en informacions localitzades en el bloc esportiu i d'actors polítics i/o no polítics en informacions esportives emeses fora del bloc esportiu.

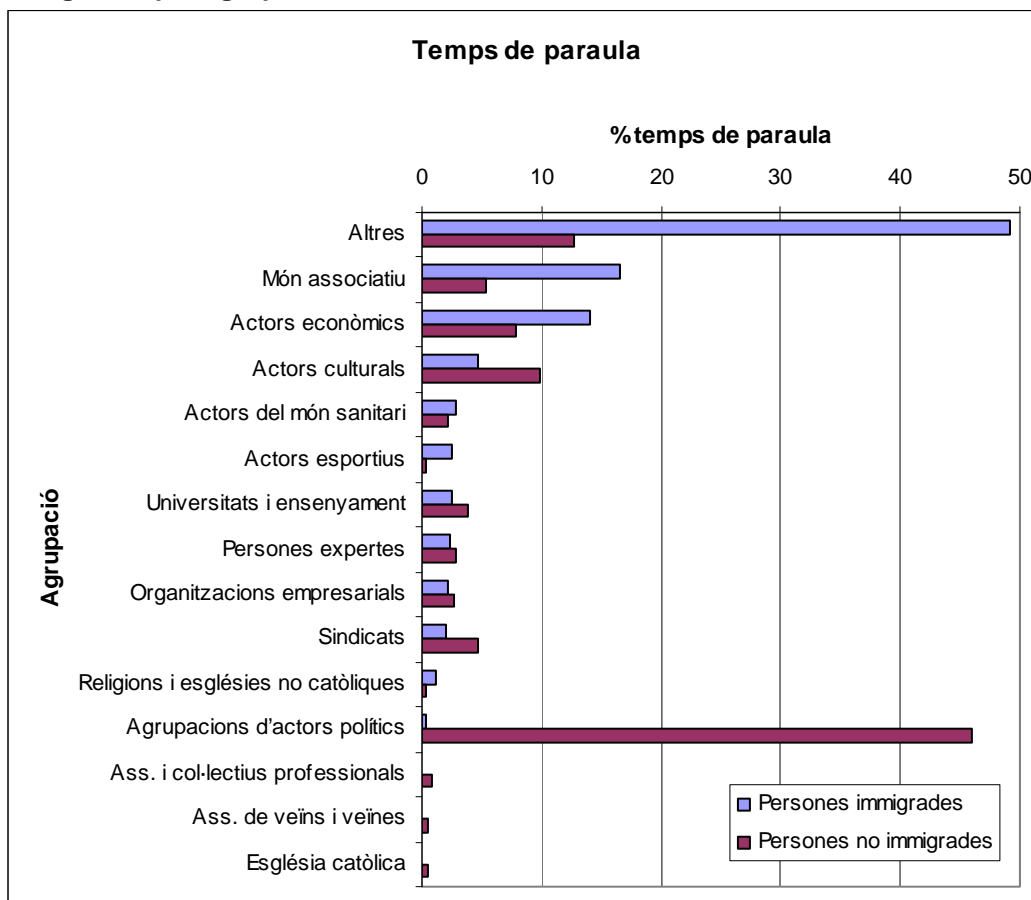
A quines agrupacions pertanyen preferentment les persones immigrades i quins són els seus rols principals?

Les persones immigrades i les no immigrades distribueixen de manera diferent el seu temps de paraula en relació amb l'agrupació a què pertanyen. El 49,1% del temps de paraula de les persones immigrades es concentra en l'agrupació *Altres*, agrupació que recull, fonamentalment, actors ocasionals que intervenen en la notícia com a part implicada en els fets narrats, però que no pertanyen a cap altra agrupació. Per contra, el 46% del temps de paraula de les persones no immigrades es concentra en agrupacions d'actors polítics i únicament el 12,7% correspon a l'agrupació *Altres*.

A continuació, les dues agrupacions que acumulen una major proporció del temps de paraula de les persones immigrades són *Món associatiu* (16,5%) i *Actors econòmics* (14%). Així, gairebé el 80% del temps de paraula de les persones immigrades es concentra en tres úniques agrupacions.

Cal destacar, però, que a diferència de les persones no immigrades, que obtenen temps de paraula en totes les agrupacions, les persones immigrades són absents en *Associacions i col·lectius professionals*, *Associacions de veïns i veïnes* i *Església catòlica* (no és així en el cas de l'agrupació *Religions i esglésies no catòliques*, que conté l'1,2% del temps de paraula de les persones immigrades).

Figura VII. Tots els prestadors. Temps de paraula de les persones immigrades i no immigrades per agrupació

En funció de la variable sexe, **les dones immigrades registren una concentració del seu temps de paraula més acusat que el dels homes immigrants**: les dones són presents únicament en sis de les quinze agrupacions definides (per dotze dels homes immigrants) i més de la meitat del seu temps pertany a l'agrupació *Altres* (57%).

A més, les dones immigrades també concentren el seu temps de paraula en un major grau que les dones no immigrades des d'un doble vessant. Per una banda, les dones immigrades són presents en un menor nombre d'agrupacions que les no immigrades (6 davant de 14). Per l'altra, la proporció de temps de paraula de l'agrupació *Altres* és 34,3 punts percentuals superior en el cas de les dones immigrades i, això, tenint en compte que el seu temps de paraula en termes absoluts és molt menor que el de les dones no immigrades (poc més de 26 minuts davant de gairebé 12 hores).

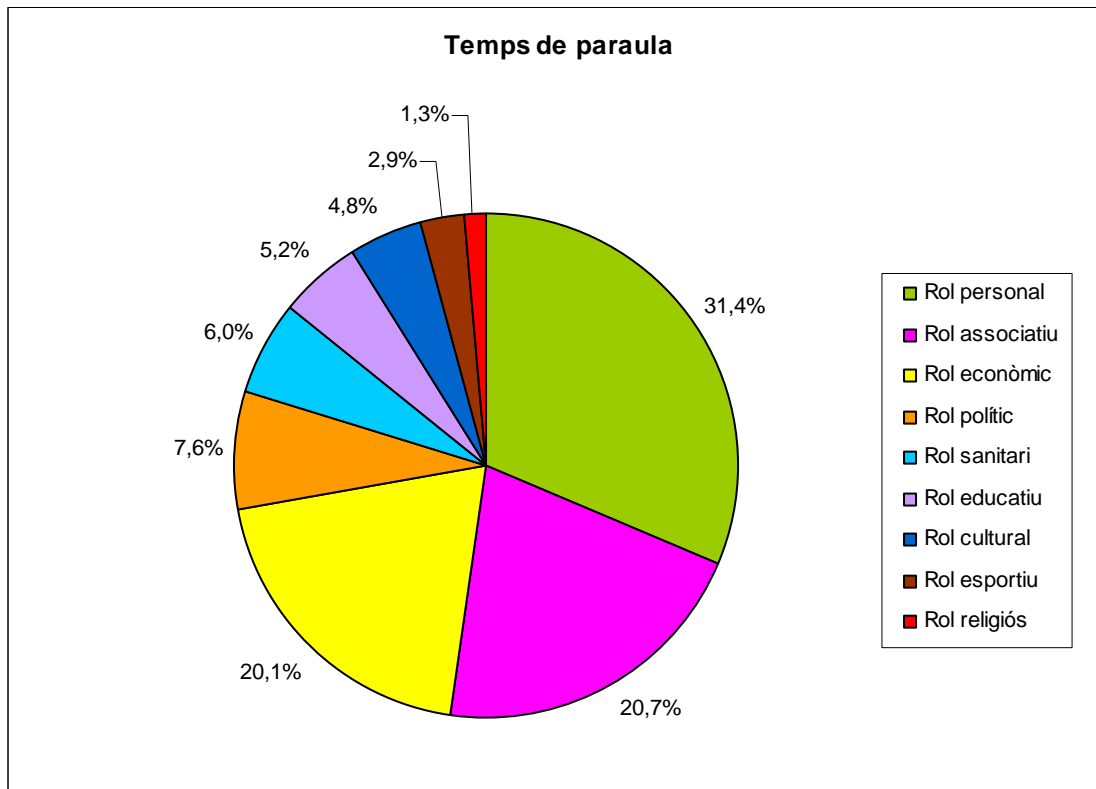
Quadre IX. Tots els prestadors. Temps de paraula de les dones immigrades i no immigrades per agrupació

Agrupació	Dones immigrades		Dones no immigrades	
	Temps de paraula	%	Temps de paraula	%
Altres	0:14:57	57,0	2:42:56	22,7
Actors econòmics	0:04:14	16,1	0:45:32	6,3
Món associatiu	0:02:51	10,9	0:53:26	7,4
Actors culturals	0:01:35	6,0	1:23:28	11,6
Universitats i ensenyament	0:01:23	5,3	0:25:50	3,6
Persones expertes	0:01:13	4,6	0:21:11	3,0
Agrupacions d'actors polítics	--	--	4:28:04	37,3
Sindicats	--	--	0:26:53	3,7
Actors del món sanitari	--	--	0:17:22	2,4
Organitzacions empresarials	--	--	0:05:00	0,7
Associacions i col·lectius professionals	--	--	0:04:01	0,6
Associacions de veïns i veïnes	--	--	0:03:14	0,5
Església catòlica	--	--	0:00:33	0,1
Actors esportius ¹⁰	--	--	0:00:28	0,1
Religions i esglésies no catòliques	--	--	--	--
Total	0:26:13	100	11:57:58	100

¹⁰ El temps de paraula d'aquesta agrupació es localitza majoritàriament en el TER *Agressió de caire racista durant la disputa d'un partit de futbol de la Tercera Territorial Catalana a Barcelona*.

En el discurs informatiu, **les persones immigrades apareixen, sobretot, desenvolupant un rol personal¹¹ (31,4%), associatiu (20,7%) o econòmic¹² (20,1%).** Per contra, la proporció més petita de temps de paraula de les persones immigrades correspon al rol religiós (1,3%).

Figura VIII. Tots els prestadors. Temps de paraula de les persones immigrades per rol

Dones i homes immigrants coincideixen pel que fa als tres rols principals (*personal, econòmic i associatiu*) però amb alguns matisos. En el cas de les dones immigrades, el pes del *rol personal* és especialment accentuat (40,1% del seu temps de paraula total davant del 27,5% dels homes) i el *rol econòmic* se situa en segon lloc (24,1%), a força distància del *rol associatiu* (10,9%). Per contra, entre els homes predomina el *rol associatiu* (25,1%) per sobre del *rol econòmic* (18,3%). D'altra banda, els homes immigrants obtenen temps de paraula en tots els rols descrits a la metodologia de l'informe, mentre que les dones immigrades en cap cas no han desenvolupat un rol esportiu o religiós en els teleinformatius analitzats.

¹¹ Fa referència a l'esfera privada de les persones.

¹² Dintre del rol econòmic s'inclouen les persones empresàries, les persones treballadores i les persones a l'atur.

Quadre X. Temps de paraula de les persones immigrades per rol en funció de la variable sexe

Rol	Percentatge de temps de paraula de les persones immigrades		
	Dones	Homes	Total
Rol personal	40,1	27,5	31,4
Rol associatiu	10,9	25,1	20,7
Rol econòmic	24,1	18,3	20,1
Rol polític	2,8	9,7	7,6
Rol sanitari	6,6	5,7	6,0
Rol educatiu	8,9	3,6	5,2
Rol cultural	6,6	3,9	4,8
Rol esportiu	--	4,3	2,9
Rol religiós	--	1,9	1,3
<i>Total</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>

La comparació dels rols socials de les dones immigrades amb els resultats publicats en l'informe IST 1/2009 *La presència de les dones en la informació* posa de manifest que **la presència de les dones, immigrades i no immigrades, es materialitza sobretot sobre la base del seu rol personal**. En canvi, pel que fa als *rols econòmic, associatiu i cultural*, s'observen diferències remarcables entre les dones immigrades i el conjunt de dones. Així, el *rol econòmic* de les dones immigrades (24,8%) és més visible que el del conjunt de dones (13,1%), mentre que pel que fa als *rols associatiu i cultural*, les dones immigrades obtenen resultats significativament inferiors.

Quadre XI. Temps de paraula de les dones immigrades durant el trimestre gener-març del 2009 i del conjunt de dones durant el trimestre octubre-desembre del 2008 per rol

Rols socials ¹³	% de temps de paraula	
	Dones immigrades gener-març 09	Dones oct.-des. 08
Rol personal	41,3	37,8
Rol econòmic	24,8	13,1
Rol associatiu	11,2	20,6
Rol educatiu	9,2	7,9
Rol cultural	6,8	14,7
Rol sanitari	6,8	5,9
<i>Total</i>	<i>100</i>	<i>100</i>

¹³ Aquest quadre prescindeix del rol polític i agrupa els rols esportius i religiós dins del rol cultural per tal de poder establir comparacions metodològiques vàlides amb les dades de l'informe IST 1/2009 *La presència de les dones en la informació*.

El rol predominant de les persones immigrades en la major part dels prestadors analitzats (tots llevat del 3/24 i de Canal Català Barcelona) continua essent el *rol personal*, especialment a TVE a Catalunya i 8tv, on concentra més del 40% del temps de paraula. D'altra banda, el rol principal de les persones immigrades al 3/24 és el *rol polític* (32,4%) i a Canal Català Barcelona ho és el *rol associatiu* (33,3%).

Quadre XII. Temps de paraula de les persones immigrades per rol i prestador de serveis¹⁴

Rol	Percentatge de temps de paraula de les persones immigrades						
	Tots els prestadors	TV3	3/24	TVE a Catalunya	8tv	Barcelona TV	Canal Català Barcelona
Rol personal	31,4	22,7	28,3	42,4	47,2	34,6	29,0
Rol associatiu	20,7	18,8	9,4	28,3	3,8	21,8	33,3
Rol econòmic	20,1	20,6	21,8	9,5	17,7	23,7	20,0
Rol polític	7,6	14,7	32,4	--	6,6	--	--
Rol sanitari	6,0	6,2	--	15,1	8,7	1,2	13,0
Rol educatiu	5,2	7,1	--	4,7	--	6,7	--
Rol cultural	4,8	4,9	--	--	16,0	5,6	4,6
Rol esportiu	2,9	5,0	8,0	--	--	2,2	--
Rol religiós	1,3	--	--	--	--	4,1	--
<i>Total</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>

La concreció dels rols de persones immigrades en subagrupacions revela que la categoria que acumula més temps de paraula és la que es refereix a les persones immigrades que actuen en les informacions com a **representants d'associacions per comunitat d'origen** (9,7%). En aquest sentit, cal destacar especialment la presència de representants de les comunitats palestina i israeliana a Catalunya, en el marc d'informacions sobre el conflicte entre aquests dos territoris de l'Orient Mitjà.

A continuació se situen, per aquest ordre, les persones empresàries de grans empreses i multinacionals (8,3%), els actors de política estrangera (7,5%), les persones que exerceixen els seus drets cívics (6,5%) i les persones prestadores de serveis sanitaris (5,2%). La resta de subagrupacions de persones immigrades registren una proporció de temps de paraula inferior al 5%.

¹⁴ S'han ombrejat els tres rols principals de les persones immigrades per cada prestador de serveis.

Figura IX. Tots els prestadors. Temps de paraula de les persones immigrades per subagrupació

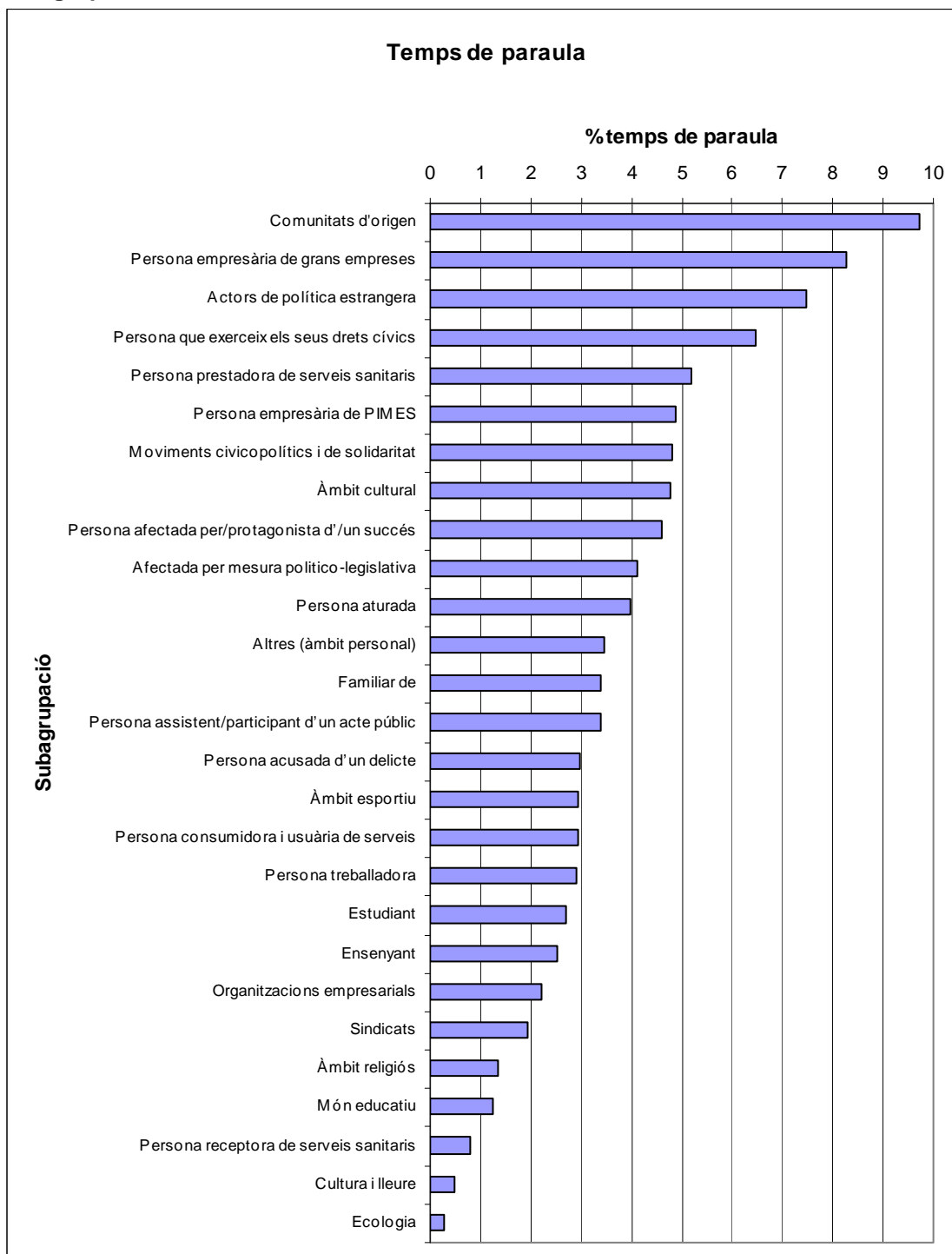

Figura X. Quadre comparatiu de les característiques d'homes i dones, immigrants i no immigrants. (Totes les informacions del trimestre gener-març 2009. Percentatge de temps de paraula sobre el total de cada grup, persona immigrada i persona no immigrada)

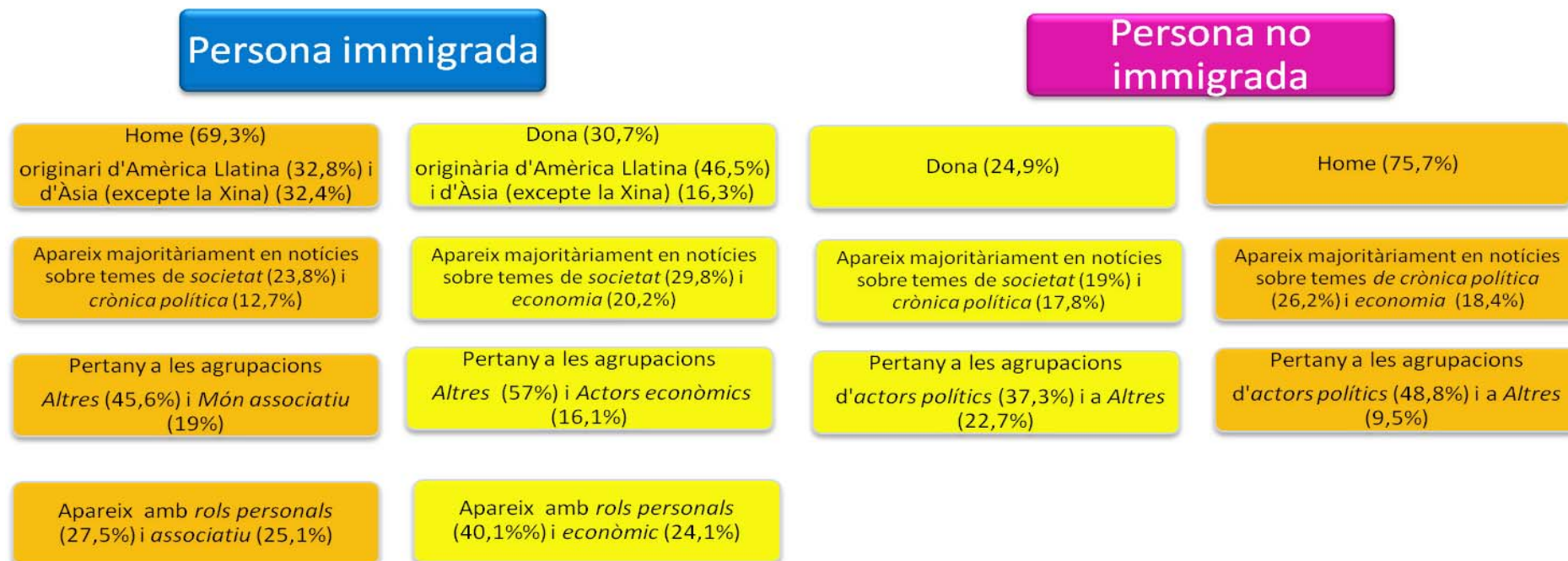
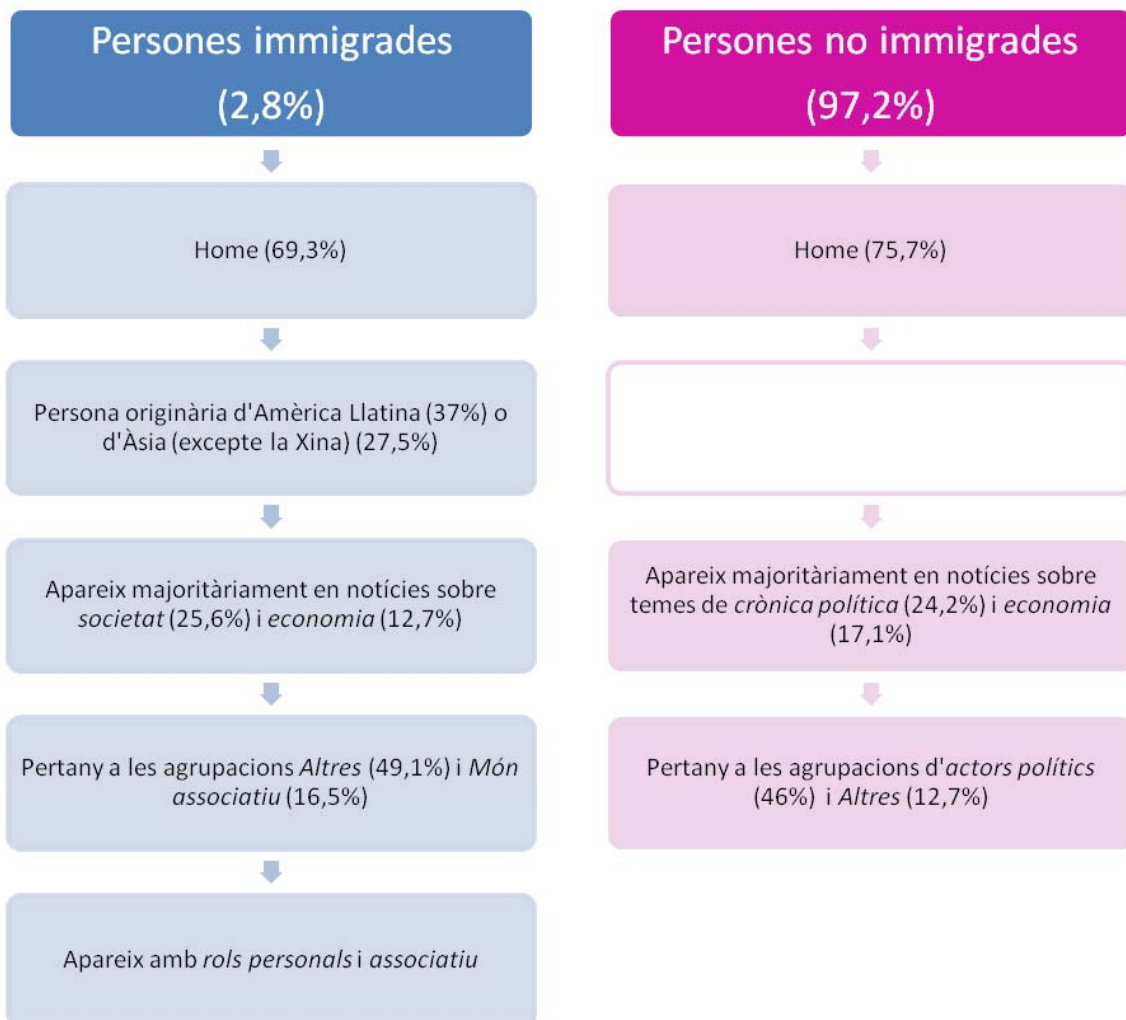

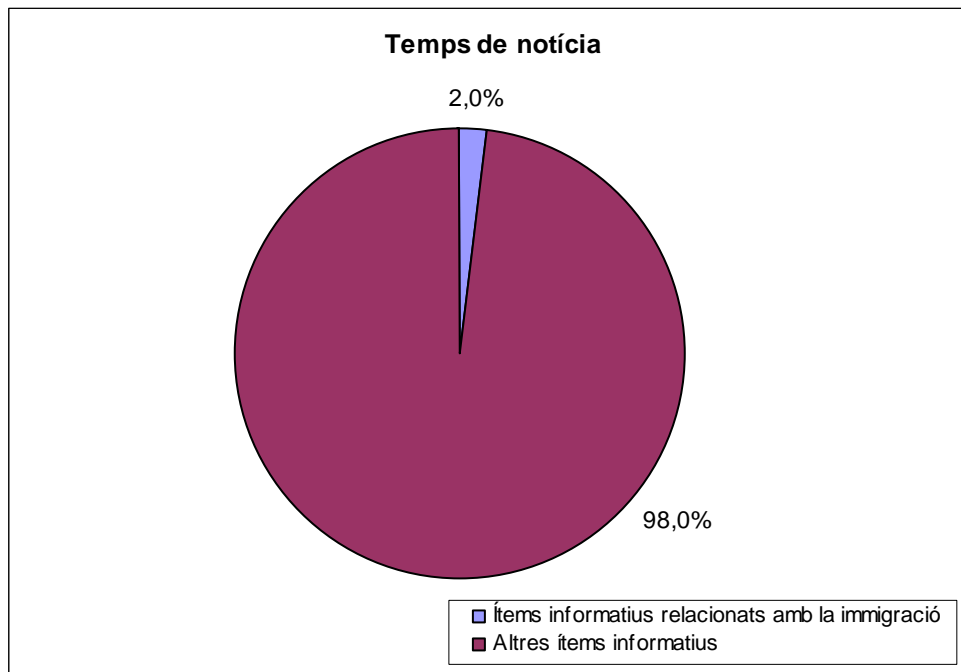
Figura XI. Quadre comparatiu de les característiques de les persones immigrades i no immigrades. (Totes les informacions del trimestre gener-març 2009. Percentatge de temps de paraula sobre el total de cada grup, persones immigrades i persones no immigrades)

Quina presència tenen les informacions relacionades amb la immigració en els teletinformatius?

El temps de notícia global dels ítems informatius relacionats amb la immigració en el conjunt de prestadors analitzats és de 9 hores, 2 minuts i 49 segons, la qual cosa representa el 2% de la durada total dels teletinformatius que formen part de la mostra.

Figura XII. Tots els prestadors de serveis. Proporció de temps de notícia dels ítems informatius relacionats amb la immigració

Els ítems informatius que més contribueixen a aquesta xifra són el TER *Agressió de caire racista durant la disputa d'un partit de futbol de la Tercera Territorial Catalana a Barcelona* (55 minuts i 46 segons, 10,3% del total); la detenció de 13 persones al barri del Raval de Barcelona i a València per presumpta falsificació documental (32 minuts i 44 segons, 6% del total), i el TER *Judici contra el jove que va agredir una noia equatoriana als Ferrocarrils de la Generalitat* (30 minuts i 19 segons, 5,6% del total). D'aquesta manera, tres únics fets concentren més del 20% del temps de notícia del conjunt d'ítems informatius relacionats amb la immigració (21,9%).

Quadre XIII. Tots els prestadors. Temps de notícia dels 10 principals ítems informatius relacionats amb la immigració

	Ítems informatius relacionats amb la immigració	Durada	% sobre el total
1	Agressió de caire racista durant la disputa d'un partit de futbol de la Tercera Territorial Catalana a Barcelona (TER)	0:55:46	10,3
2	La Policia Nacional deté 13 persones al barri del Raval de Barcelona i a València per presumpta falsificació documental	0:32:44	6,0
3	Judici contra el jove que va agredir una noia equatoriana als Ferrocarrils de la Generalitat (TER)	0:30:19	5,6
4	Detencions a Espanya relacionades amb el terrorisme internacional (TER)	0:26:09	4,8
5	Detencions a Catalunya relacionades amb la màfia italiana (TER)	0:16:46	3,1
6	El Govern de l'Estat traspasa a la Generalitat de Catalunya les autoritzacions inicials de treball als estrangers	0:16:15	3,0
7	Judici contra l'administrador de la llibreria barcelonina Kalki, intervinguda el 2003, acusat de distribució i venda de material d'ideologia nazi i xenòfoba	0:15:19	2,8
8	Els veneçolans residents a l'Estat espanyol voten en el referèndum per a la reforma constitucional proposada per Hugo Chávez	0:10:38	2,0
9	La Policia Nacional deté al Barcelonès 54 membres d'una xarxa mafiosa acusats de traficar amb persones d'origen xinès, d'immigració il·legal i de falsificació de documents	0:10:24	1,9
10	Celebració del festival de diàleg cultural Xinafest, amb la participació de col·lectius xinesos i catalans, a les Cotxeres de Sants de Barcelona	0:09:56	1,8

Per prestadors de serveis, la proporció de temps de notícia dels ítems informatius relacionats amb la immigració oscil·la en una forquilla molt petita, d'un punt percentual, i se situa entre l'1,7% a TV3 (el prestador amb la mostra més gran¹⁵) i el 2,7% a Canal Català Barcelona (el prestador amb la mostra més petita).¹⁶

Quadre XIV. Proporció de temps de notícia dels ítems informatius relacionats amb la immigració per prestador de serveis

	Ítems informatius relacionats amb la immigració		Altres ítems informatius	
	Temps de notícia	% sobre el total	Temps de notícia	% sobre el total
TV3	3:14:16	1,7	192:17:21	98,3
3/24	0:46:43	2,0	38:52:53	98,0
TVE a Catalunya	1:02:00	2,4	42:31:21	97,6
8tv	0:52:20	2,0	42:43:06	98,0
Barcelona TV	2:07:49	2,1	101:18:25	97,9
Canal Català Barcelona	0:59:41	2,7	35:42:48	97,3
Tots els prestadors	9:02:49	2,0	453:25:54	98,0

¹⁵ Més de 195 hores analitzades.

¹⁶ 36 hores i 42 minuts analitzats.

Si es comparen les dades obtingudes durant el trimestre analitzat (gener-març del 2009) amb les dades obtingudes durant el 2005 i les del període 2002-2004, s'observen uns resultats molt estables pel que fa a la presència informativa del fet migratori, entorn del 2%.

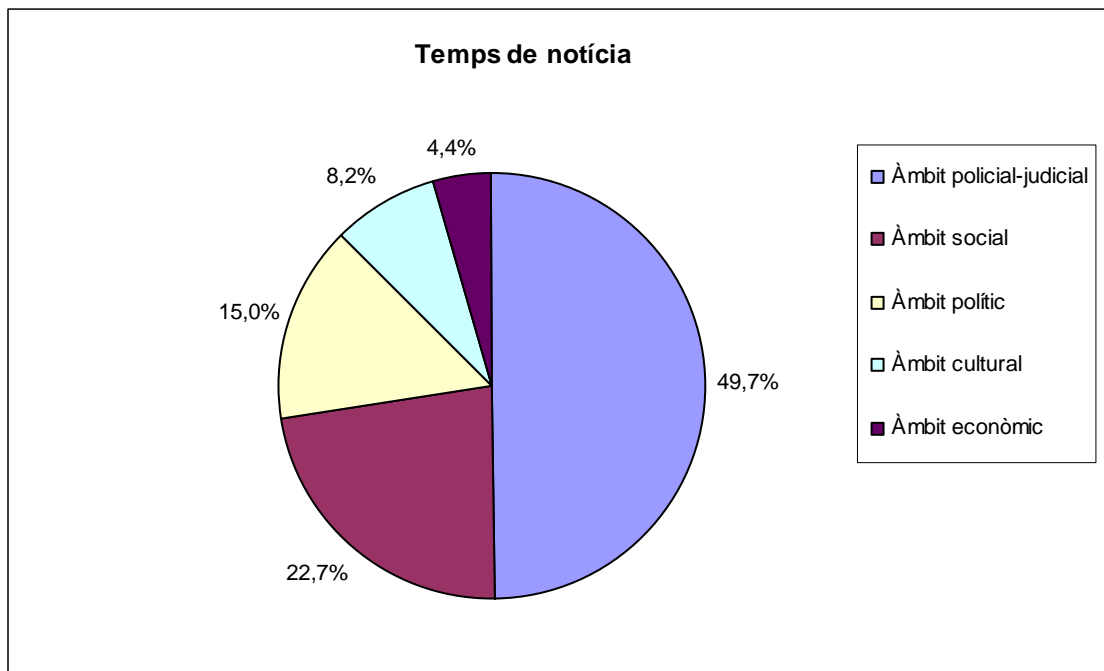
Quadre XV. Temps de notícia de les informacions relacionades amb immigració. Període abr. 02-des. 04, 2005 i període gen.- març 09¹⁷

Prestador	Període abr. 02 - des. 04		Període gen. 05 - des. 05		Període gen. - març 09	
	Temps de notícia sobre immigració	% sobre total analitzat	Temps de notícia sobre immigració	% sobre total analitzat	Temps de notícia sobre immigració	% sobre total analitzat
TV3	28:04:22	1,9	16:34:43	2,5	3:14:16	1,7
TVE a Catalunya	10:03:02	2,0	4:57:13	2,3	1:02:00	2,4
City/8tv	01:01:09	1,5	0:36:33	2,1	0:52:20	2,0
Barcelona TV	20:44:26	1,9	11:07:58	2,4	2:07:49	2,1

¹⁷ Aquest quadre únicament incorpora les dades desglossades d'aquells prestadors que han format part de la mostra durant els tres períodes que es comparen.

Els prestadors analitzats han tematitzat la immigració, principalment, com una qüestió *policial-judicial* (49,7% del temps de notícia). Aquest resultat deriva, en gran part, del fet que 7 dels 10 ítems informatius relacionats amb la immigració que registren més temps de notícia facin referència a aquest àmbit. A continuació, els àmbits temàtics que concentren més temps de notícia són aquells que aborden la immigració com una qüestió *social* (22,7%) i *política* (15%). En el pol oposat, la immigració és tematitzada en una proporció més escassa com una qüestió *cultural* (8,2%) o *econòmica* (4,4%).

Figura XIII. Tots els prestadors. Temps de notícia dels ítems informatius relacionats amb la immigració per àmbit temàtic

El comportament dels diferents prestadors pel que fa a la tematització de la immigració presenta força similituds amb el patró descrit per al conjunt de prestadors analitzats. De fet, tots els prestadors, llevat de Canal Català Barcelona, registren una proporció de temps de notícia de l'àmbit policial-judicial entorn del 50%.

Quadre XVI. Temps de notícia dels ítems informatius relacionats amb la immigració per àmbit temàtic i prestador de serveis

Àmbit temàtic	Percentatge de temps de notícia dels ítems informatius relacionats amb la immigració						
	Tots els prestadors	TV3	3/24	TVE a Catalunya	8tv	Barcelona TV	Canal Català Barcelona
Policial-judicial	49,7	47,4	56,3	55,9	57,3	50,4	37,5
Social	22,7	27,1	13,1	22,2	23,5	17,4	26,6
Polític	15,0	15,5	20,6	12,0	9,6	13,5	20,2
Cultural	8,2	3,4	10,0	9,2	6,7	14,3	9,7
Econòmic	4,4	6,5	--	0,7	2,8	4,4	6,1
<i>Total</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>

La presència d'unitats informatives relacionades amb la immigració en els blocs de titulars i/o resum és equiparable en termes relatius a la del conjunt d'unitats informatives analitzades. El 27% de les unitats informatives relacionades amb la immigració ha aparegut en el bloc de titulars dels teletinformatius i el 7,8% ho ha fet en el bloc de resum¹⁸ (vegeu el quadre 19), mentre que el 24,4% del total d'unitats informatives analitzades ha aparegut als blocs de titulars i el 7,4% ho ha fet als blocs de resum.

D'altra banda, el creuament del rang amb l'àmbit temàtic de les unitats informatives posa de manifest que **la major part de les unitats que han estat destacades en els blocs de titulars i/o resum (63,6%) corresponen a l'àmbit policial-judicial.** Per tant, es podria concloure que la presència d'unitats informatives corresponents a l'àmbit policial-judicial en els blocs de titulars i/o resum està sobredimensionada si es compara amb la seva presència global en els teletinformatius, expressada en temps de notícia.

¹⁸ Tots els prestadors analitzats incorporen un bloc de titulars en els seus teletinformatius, però únicament TV3, 8tv i Barcelona TV incorporen un bloc de resum.

Quadre XVII. Tots els prestadors. Temps de notícia i presència dels ítems informatius relacionats amb la immigració en el blocs de titulars i/o resum per àmbit temàtic

Àmbit temàtic	Unitats informatives relacionades amb la immigració	
	% de temps de notícia	% d'unitats als blocs titulars i/o resum
Policia-judicial	49,7	63,6
Social	22,7	19,2
Polític	15,0	11,3
Cultural	8,2	5,3
Econòmic	4,4	0,7
<i>Total</i>	<i>100</i>	<i>100</i>

L'anàlisi del temps de notícia per àmbit temàtic i àrea de procedència de les persones immigrades objecte de la notícia proporciona alguns resultats remarcables. **Les informacions sobre els àmbits social i polític es refereixen al col·lectiu de persones immigrades sobretot de forma genèrica, sense distingir-ne l'origen geogràfic (13% i 9,3%, respectivament).** Per contra, les informacions sobre l'àmbit *policia-judicial* tenen per objecte, principalment, persones immigrades d'àrees geogràfiques concretes, sobretot dels col·lectius de l'Amèrica Llatina (17,7%) i de l'Àsia (excepte la Xina) (13,2%), protagonistes dels dos principals ítems informatius relacionats amb immigració durant el més analitzat (l'agressió de caire racista contra jugadors del Bada-Bing i la detenció de 13 persones al barri del Raval i a València per presumpta falsificació documental).

Aquests resultats posarien de manifest que **els teleinformatius tendeixen a explicitar l'àrea de procedència de les persones immigrades que són objecte de la notícia quan aquesta es refereix a fets concrets de l'àmbit policia-judicial** (agressions, detencions, judicis, etc.).

Quadre XVIII. Tots els prestadors. Temps de notícia dels ítems informatius relacionats amb la immigració per àmbit temàtic en funció de l'àrea de procedència de les persones objecte de la notícia

Àmbit temàtic	Àrea geogràfica de procedència de les persones objecte de la notícia										
	Àfrica sudsahariana	Amèrica Llatina	Europa dels quinze	Magrib i nord de l'Àfrica	Nord- amèrica	Àsia (excepte la Xina)	Resta d'Europa comunitària	Xina	Genèric	Sense determinar	Total
Àmbit cultural	2,6			0,2		2,1		2,9	0,1	0,3	8,2
Àmbit econòmic		0,3		0,7				0,5	1,6	1,2	4,4
Àmbit policial-judicial	1,7	17,7	3,1	1,4		13,2	1,8	3,7	4,0	3,1	49,7
Àmbit polític		4,7			0,7		0,3		9,3		15,0
Àmbit social	5,0	1,2		0,9			0,3	0,6	13,0	1,7	22,7
<i>Total</i>	<i>9,3</i>	<i>24,0</i>	<i>3,1</i>	<i>3,2</i>	<i>0,7</i>	<i>15,3</i>	<i>2,4</i>	<i>7,7</i>	<i>28,0</i>	<i>6,3</i>	<i>100</i>

L'hegemonia de l'àmbit temàtic *policial-judicial* queda reflectida també pel que fa als descriptors subtemàtics, ja que les quatre categories que registren més temps de notícia pertanyen a aquest àmbit: *agressions racistes* (17,2%), *terrorisme internacional a l'Estat espanyol* (15,1%), *activitat delictiva contra immigrants* (8,5%) i *activitat delictiva exercida per persones immigrades* (8,4%).

En qualsevol cas, **hi ha força equilibri entre les informacions que, des del punt de vista de tema, presenten les persones immigrades com a víctimes d'un fet delictiu (25,7%) i les que les presenten com a autores de fets delictius (23,5%).**

Aquestes dades difereixen substancialment de les recollides en l'article "La presència de la immigració en els teletinformatius durant el 2005", publicat en el núm. 23-24 de *Quaderns del CAC*. En efecte, la proporció de temps de notícia de les informacions que durant el 2005 presentaven les persones immigrades com a autores de fets delictius (18,7%) dista molt de la proporció corresponent a les informacions en què apareixien com a víctimes (3,1%).

D'altra banda, també es constaten diferències significatives pel que fa a altres dos descriptors subtemàtics conceptualment comparables: *arribada d'immigrants* i *cultura i tradicions*. Pel que fa a l'*arribada d'immigrants*, cal matisar que la mostra analitzada en aquest informe no inclou el període estiuenc, durant el qual es produeixen més arribades. Amb aquesta prevenció metodològica, **l'atenció informativa sobre les arribades de persones immigrades a l'Estat espanyol s'ha reduït més de 13 punts percentuals respecte de les dades registrades el 2005**, malgrat que segons les dades publicades pel Ministeri de l'Interior en el seu *Balanç contra la immigració il·legal 2008*, la xifra d'arribades hauria augmentat globalment. En canvi, la proporció de les informacions que fan referència a *cultura i tradicions* s'ha doblat respecte a les dades del 2005 (del 3,1% al 6,9%).

Quant a les dades del trimestre gener-març del 2009, destaca la proporció de temps de notícia dels descriptors subtemàtics *activitat legislativa* (5,6%), *iniciatives públiques per a la integració* (4%) i *situacions de rebuig de la*

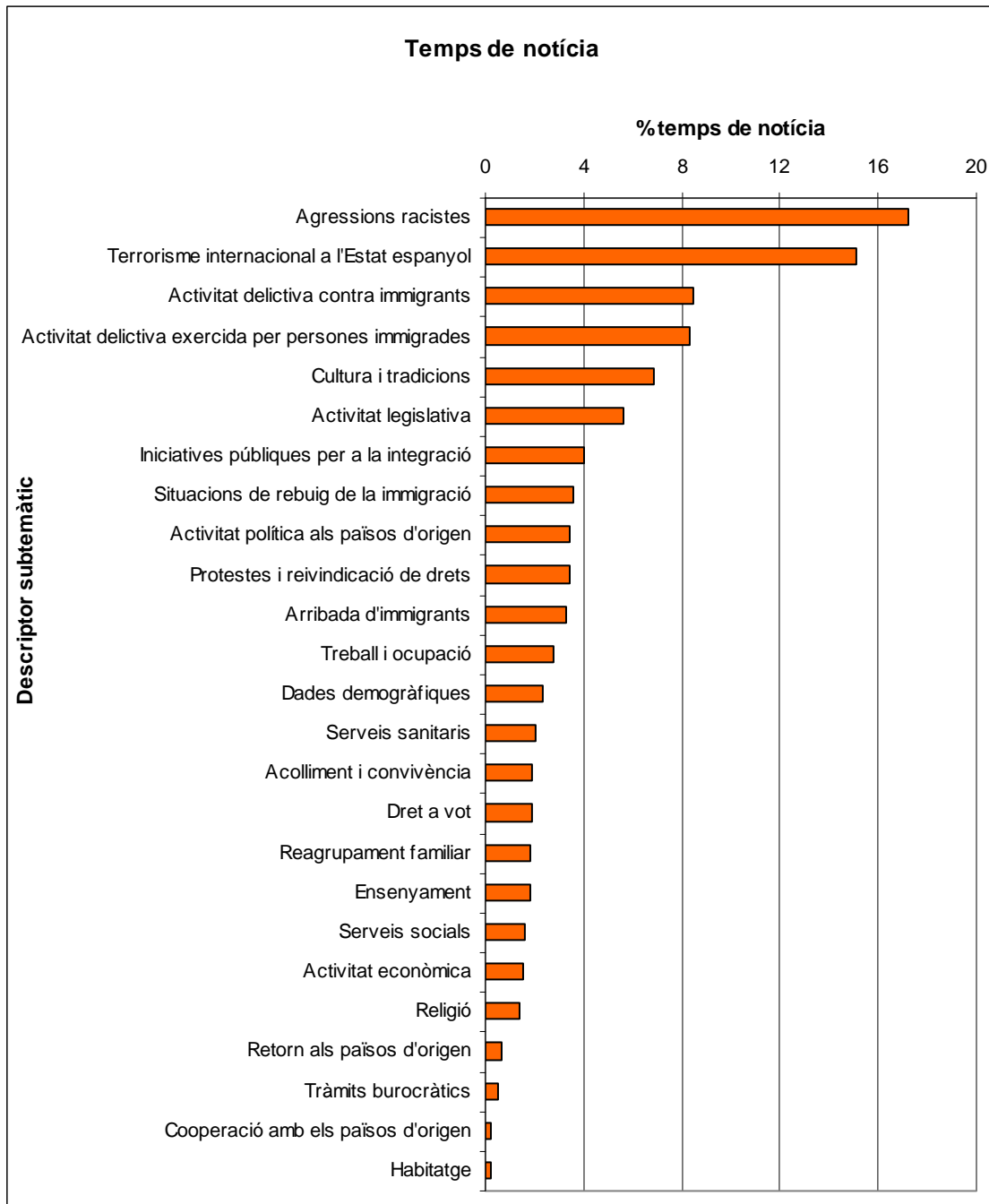

immigració (3,6%). En el cas de l'*activitat legislativa*, aquest percentatge correspon, sobretot, al traspàs de competències Estat-Generalitat de les autoritzacions inicials de treball per a persones estrangeres i al debat sobre la reforma de la Llei d'estrangeria. Les informacions incloses en la categoria *iniciatives públiques per a la integració* fan referència, majoritàriament, a iniciatives impulsades per la Generalitat de Catalunya i que tenen a veure, sobretot, amb l'aprenentatge del català. Finalment, quant a les *situacions de rebuig de la immigració*, val a dir que una part significativa d'aquestes informacions (entorn del 30%) fan referència a una onada de protestes al Regne Unit contra la contractació de treballadors estrangers a les refineries.

També destaca la proporció de temps de notícia del descriptor subtemàtic *activitat política als països d'origen* (3,5%), que fa referència, sobretot, a la participació de les persones immigrades residents a l'Estat espanyol en processos electorals i/o de referèndum a l'estranger, concretament, la reforma constitucional a Veneçuela, les eleccions presidencials a l'Equador i la investidura de Barack Obama com a president dels Estats Units després de la victòria electoral obtinguda el novembre del 2008.

Aquestes dades, juntament amb l'aparició de noves temàtiques com el *reagrupament familiar* (1,9% del temps de notícia sobre immigració) o el *dret a vot de les persones immigrades* (1,9% del temps de notícia sobre immigració) posen de manifest que **les informacions relacionades amb la immigració han evolucionat cap a una visió més complexa del fenomen migratori.**

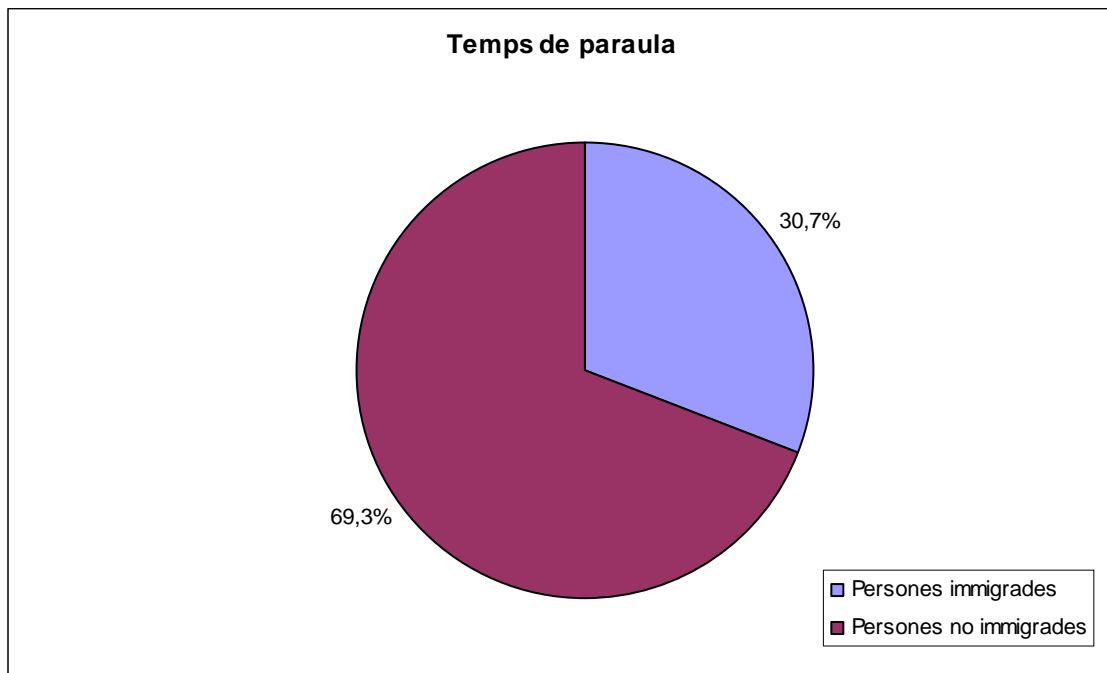
Figura XIV. Tots els prestadors. Temps de notícia dels ítems informatius relacionats amb la immigració per descriptor subtemàtic

Quins actors intervenen en les informacions relacionades amb la immigració?

Els actors que intervenen en les informacions relacionades amb la immigració són, majoritàriament, persones no immigrades (69,3%).

Figura XV. Tots els prestadors de serveis. Temps de paraula dels actors en els ítems informatius relacionats amb immigració

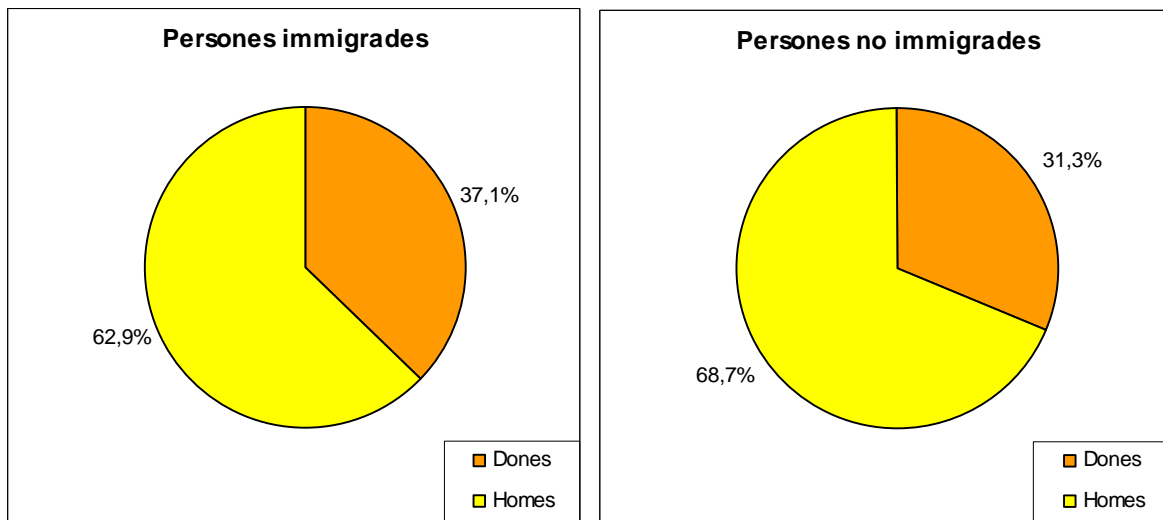
Per prestador de serveis, la presència de persones immigrades en ítems informatius relacionats amb la immigració assoleix el seu valor màxim a TVE a Catalunya (45,6%). Per contra, 8tv és el prestador de serveis on la presència relativa de les persones immigrades és menor (15,5%)

Quadre XIX. Temps de paraula dels actors en els ítems informatius relacionats amb la immigració per prestador de serveis

	Percentatge de temps de paraula dels actors						
	Tots els prestadors	TV3	3/24	TVE a Catalunya	8tv	Barcelona TV	Canal Català Barcelona
Persones immigrades	30,7	28,3	23,9	45,6	15,5	33,1	33,9
Persones no immigrades	69,3	71,7	76,1	54,4	84,5	66,9	66,1
<i>Total</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>

Pel que fa a la variable sexe, en les informacions sobre immigració predomina el temps de paraula dels homes (66,9%). En qualsevol cas, **la presència relativa de dones és superior en el si del col·lectiu de persones immigrades (37,1%) respecte d'entre les persones no immigrades (31,3%).**

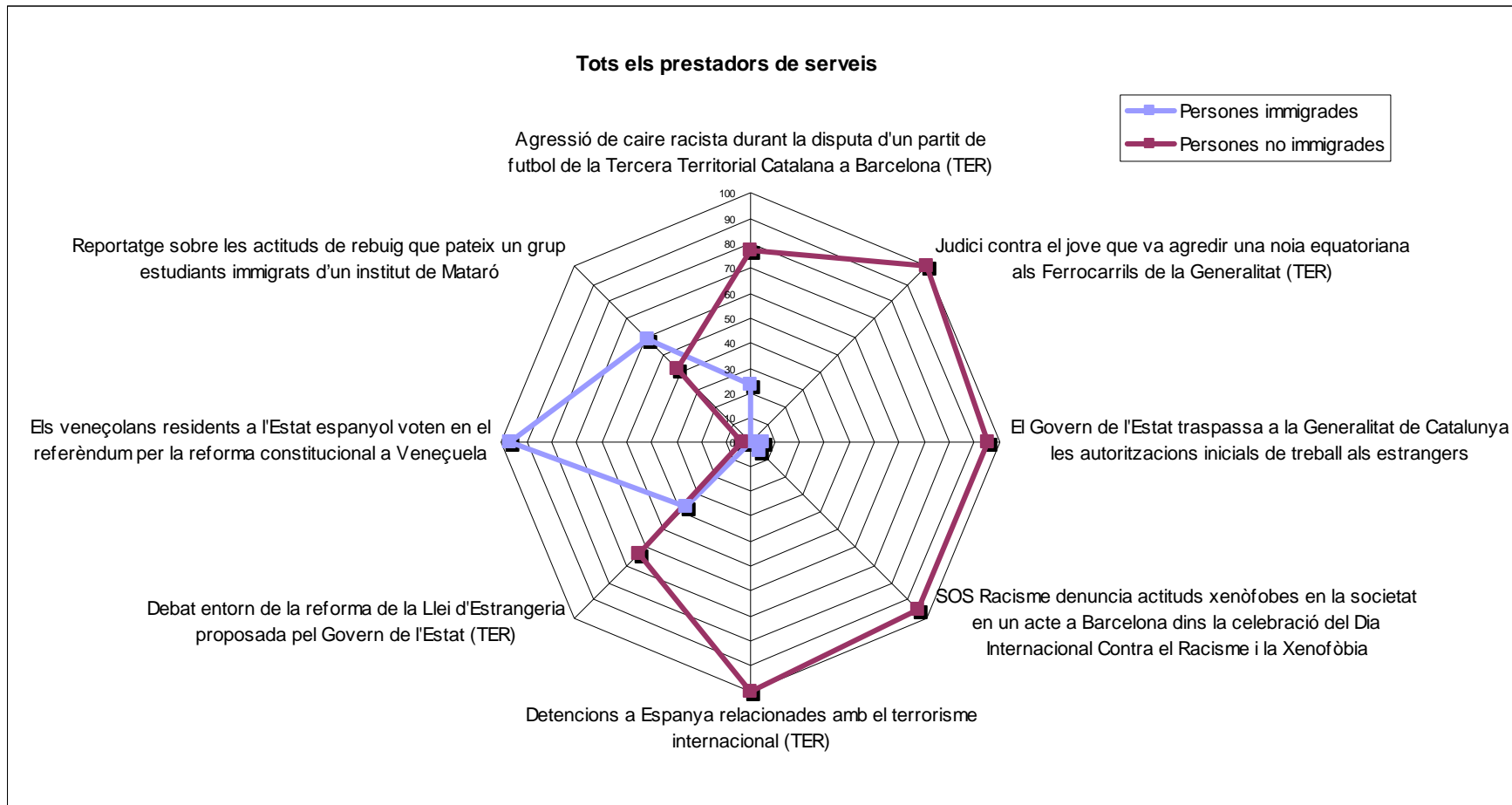
Figura XVI. Tots els prestadors. Temps de paraula de les persones immigrades i no immigrades en funció de la variable sexe

La major part del temps de paraula que es localitza en ítems informatius relacionats amb la immigració correspon a actors no polítics (71,3%). Val a dir que aquest percentatge és inferior al registrat pels actors no polítics al llarg de tot l'any 2005 (78%). **La relació entre el temps de paraula de les persones immigrades i no immigrades resulta menys desequilibrada en el cas dels actors no polítics (41,5% i 58,5%, respectivament) que en el cas dels actors polítics, en la seva totalitat, persones no immigrades.**

Quant a la distribució dels temps de paraula entre persones immigrades i no immigrades en el si dels 8 ítems informatius relacionats amb la immigració que més n'acumulen, val a dir que les persones immigrades no intervenen o intervenen testimonialment en 4 ítems, i únicament superen la proporció de temps de paraula de les persones no immigrades en 2 ítems: la votació dels veneçolans residents a l'Estat espanyol en el referèndum per a la reforma constitucional de Veneçuela i les actituds de rebuig que pateixen un grup d'estudiants immigrants d'un institut de Mataró.

Figura XVII. Tots els prestadors. Temps de paraula de les persones immigrades i no immigrades en els principals ítems informatius relacionats amb la immigració per temps de paraula

En les informacions sobre immigració intervenen, principalment, actors de l'agrupació *Altres* (27,3% del temps de paraula total) i, a continuació, de les agrupacions *Món associatiu* (14,9%) i *Govern de Catalunya* (7,6%). Efectivament, aquestes tres agrupacions d'actors aglutinen, conjuntament, gairebé la meitat (49,8%) del temps de paraula dels actors en les informacions relacionades amb la immigració (vegeu el quadre 31). En el si de l'agrupació *Altres*, les persones immigrades són majoria (61,3%), mentre que en el cas de l'agrupació *Món associatiu*, la presència de persones immigrades és minoritària (26,6%). (Vegeu el quadre 31).

Pel que fa a les agrupacions d'actors polítics, integrades al 100% per persones no immigrades, les agrupacions de caràcter institucional aglutinen el 88% del temps de paraula, amb una hegemonia clara dels governs de Catalunya (26,4%) i de l'Estat (19,6%). Quant als partits polítics, el PPC és qui més intervé en informacions relacionades amb la immigració (5,6% del temps de paraula dels actors polítics), en la seva tasca d'oposició als ajuntaments de Barcelona i d'altres municipis catalans.

Quadre XX. Temps de paraula de les agrupacions d'actors polítics en els ítems informatius relacionats amb la immigració

Agrupacions d'actors polítics	Temps de paraula	% sobre el total
Govern de Catalunya	0:08:07	26,4
Govern de l'Estat	0:06:01	19,6
Adm. de la Generalitat de Catalunya	0:03:03	9,9
Adm. de justícia	0:03:02	9,9
Govern de l'Aj. de Barcelona	0:02:07	6,9
Adm. de l'Estat espanyol	0:01:34	5,1
Oposició de l'Aj. de Barcelona	0:01:29	4,8
• PPC	0:00:54	2,9
• CiU	0:00:22	1,2
• ERC	0:00:13	0,7
Govern de les adm. locals catalanes	0:01:17	4,2
Organismes de la Unió Europea	0:01:04	3,5
Oposició de les adm. locals catalanes	0:00:50	2,7
• PPC	0:00:50	2,7
Altres institucions	0:00:47	2,5
PSC	0:00:40	2,2
ERC	0:00:20	1,1
PPC	0:00:19	1,0
PP	0:00:06	0,3
<i>Total</i>	<i>0:30:46</i>	<i>100</i>

**Consell
de l'Audiovisual
de Catalunya**

Entença, 321- 08029 Barcelona
Tel. 93 363 25 25 Fax 93 363 24 78
audiovisual@gencat.cat - www.cac.cat